

Zienswijzennota

Omgevingsvisie Westerveld

Verwerking van de zienswijzen en de ambtshalve aanpassingen

December 2021

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Zienswijzen van organisaties	
Zienswijze 1 (2) – 't Keerpunt Diever	6
Zienswijze 2 (4) – Ondernemersvereniging Diever	7
Zienswijze 3 (26) - Ondernemersvereniging Vledder e.o.	8
Zienswijze 4 (7) – Dorpsbelang Vledder	10
Zienswijze 5 (29) – Schatkamers van Zuidwest-Drenthe.....	16
Zienswijze 6 (5) – Werkgroep Historisch Zorgvlied	17
Zienswijze 7 (18) – Maatschappij van Weldadigheid	18
Zienswijze 8 (10) – Imkervereniging Steenwijkerwold e.o.	20
Zienswijze 9 (3) – Veiligheidsregio Drenthe (VRD Drenthe).....	21
Zienswijze 10 (13) – Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD Drenthe)	22
Zienswijze 11 (14) - Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR Drenthe).....	23
Zienswijze 12 (15) – Stichting GAS DrOvF.....	25
Zienswijze 13 (16) – LTO Noord.....	26
Zienswijze 14 (8) - Cumela (brancheorganisatie voor ondernemers in groen, grond en infra)	29
Zienswijze 15 (17) – Vereniging Meten = Weten	31
Zienswijze 16 (9) – Natuurbeschermingswacht Meppel en omstreken.....	38
Zienswijze 17 (30) – Natuur en milieufederatie Drenthe	39
Zienswijze 18 (11) – WMD Drinkwater B.V.	42
Zienswijze 19 (19) – Waterschap Drents Overijsselse Delta (WDOD)	44
Zienswijzen van particuliere indieners	
Zienswijze 20 (12) – particuliere indiener	48
Zienswijze 21 (24) – particuliere indiener	48
Zienswijze 22 (28) – particuliere indiener	48
Zienswijze 23 en 24– particuliere indieners (gelijkluidend)	49
Zienswijze 25 (1) – particuliere indiener	50
Zienswijze 26 (6) – particuliere indiener	51
Zienswijze 27 (21) - particuliere indiener	57
Zienswijze 28 (22) - particuliere indiener	60
Zienswijze 29 (23) - particuliere indiener	62
Zienswijze 30 (20) - particuliere indiener	62
Zienswijze 31 (25) - particuliere indiener	63
Zienswijze 32 (27) – particuliere indieners (Jeugd Dwingeloo)	64

Ambtshalve aanpassingen

1. Watertakenplan 2022-2027	69
2. Inwonersaantal Dwingeloo.....	69
3. Leefomgevingsfoto	69
4. Waarde landschap.....	69

Inleiding

Voorwoord

De Omgevingsvisie is ontstaan met inbreng van onze inwoners, ondernemers en allerlei betrokken organisaties. Het begon met de campagne 'Westerveld Natuurlijk'. Ongeveer veertienhonderd mensen vertelden waarop ze trots zijn als het gaat om hun dorp en woonomgeving en wat er beter kan in Westerveld. Over deze verhalen, ideeën en suggesties zijn we verder gaan praten met inwoners tijdens dorpenavonden en scholieren tijdens een jongerendag. Er zijn daarnaast bijeenkomsten georganiseerd met lokale belangenorganisaties, verenigingen, ketenpartners en andere overheden. Ook de gemeenteraad sprak een aantal avonden met elkaar over de inhoud van deze Omgevingsvisie. Alle input is verwerkt in de ontwerp Omgevingsvisie.

Zienswijzen

Het college van burgemeester en wethouders heeft op 26 oktober 2021 besloten het ontwerp van de Omgevingsvisie ter inzage te leggen met de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen. Vervolgens is met ingang van 4 november 2021 gedurende vier weken de ontwerp Omgevingsvisie ter inzage gelegd. Van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen is door 32 organisaties / personen – binnen de zienswijzenperiode - gebruik gemaakt. De gemeente Westerveld wil alle indieners van een zienswijze hartelijk danken voor het indienen van hun zienswijze en betrokkenheid bij onze gemeente.

Behandeling zienswijzen

In verband met de privacy wetgeving, zijn de zienswijzen van private personen geanonimiseerd. De zienswijzen zijn genummerd en telkens op deze wijze behandeld:

1. De belangrijkste argumenten uit de zienswijze zijn samengevat en omkaderd weergegeven. Zaken die geen betrekking hebben op de Omgevingsvisie (zoals bijvoorbeeld inleidingen of persoonlijke statements) zijn niet overgenomen. De volledige zienswijzen kunnen op verzoek worden ingezien.
2. Vervolgens is per zienswijze de reactie van het college weergegeven. Sommige thema's werden in meerdere zienswijzen naar voren gebracht. Om herhaling te voorkomen, wordt daar waar van toepassing verwezen op een eerdere beantwoording.
3. Afgesloten wordt met een conclusie omtrent het al dan niet aanpassen van de Omgevingsvisie.

Ambtelijke aanpassingen

Naar aanleiding van de zienswijzen, de avond van de Omgevingsvisie, signalen uit de organisatie en actualiteiten, is er nog eens kritisch naar de Omgevingsvisie 1.0 gekeken. Zodoende zijn er ook ambtelijke aanpassingen gedaan in de Omgevingsvisie. Het gaat hierbij om aanscherpingen, verduidelijking, argumentaties, taalfouten en het beter leesbaar maken van de tekst.

Begrippen

De Omgevingsvisie is één van de zogenoemde kerninstrumenten (documenten om de gemeentelijke visie, beleid en regels vast te leggen) om de fysieke leefomgeving te beheren en te benutten. Ook "Omgevingsplannen" en "Programma's" zijn kerninstrumenten van de Omgevingswet. In deze nota wordt diverse malen verwezen naar deze twee instrumenten.

- *Omgevingsplan*: Het omgevingsplan van de gemeente bevat de regels voor de fysieke leefomgeving op gemeentelijk niveau.
- *Programma*: Waar de Omgevingsvisie gericht is op het strategisch beleid is het programma meer gericht op de uitvoering; het geeft aan hoe een strategisch beleidsdoel uit de omgevingsvisie bereikt kan worden.

Zienswijzen van organisaties

Zienswijze 1 (2) – 't Keernpunt Diever

Omtrent het hoofdstuk "Diever" ontbreekt een essentieel punt. De Kerkbrink wordt niet genoemd als bruisende ontmoetingsplek voor evenementen en activiteiten. Na raadpleging van de Algemene Ledenvergadering - november jl. - is de Ondernemers Vereniging Diever van mening dat dit punt expliciet opgenomen dient te worden in de Omgevingsvisie. Binnen de Omgevingsvisie wordt het belang van een aantrekkelijk dorp voor bewoners en toeristen helder uiteen gezet. Een bruisende Kerkbrink is hierbij van groot belang. Uit overleg met de vereniging "Dorpsbelangen Diever" blijkt dat ook zij onze zienswijze delen.

Reactie:

De herinrichting van Diever heeft vorm gekregen vanuit het Brinkenplan Diever op Dreef. Binnen dit project is koers en richting gegeven aan de (her)inrichting van het openbaar gebied van Diever. Dit is vanuit de beleidsanalyse - op onderdelen - vertaald naar het gebiedskompas van Diever. Het gebied rondom het Toeristisch Informatiepunt (TIP) wordt primair beschouwd als hét gebied voor evenementen en activiteiten in en rondom Diever. Laat niet onverlet dat we beamen dat de Kerkbrink in Diever kansen biedt om te dienen als een plek voor levendigheid. Dit gelet op de hoge mate van horeca en winkels nabij de Kerkbrink en de strategische ligging (verbindingszone) richting de TIP. Bij de beschrijving van de waarden van Diever zal het belang van de Brink - als een plek voor dynamiek - worden benoemd.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast.

Zienswijze 2 (4) – Ondernemersvereniging Diever

Hierbij dienen wij onze zienswijze in met betrekking tot de Omgevingsvisie Westerveld. Allereerst onze complimenten voor de overzichtelijke website. Het is een complex geheel.

Vanuit ons bedrijf zijn wij vooral geïnteresseerd in de plannen en het beleid voor het centrum van Diever. Diever is de laatste jaren enorm opgeknapt door het Brinkenplan Diever op Dreef. Ook wij zijn daarbij betrokken geweest. Een van de eigenaren heeft deel uitgemaakt van de projectgroep.

Een van de belangrijkste punten in zowel de Omgevingsvisie als bij Diever op Dreef is de bevordering van de toeristische ontwikkeling.

In de Omgevingsvisie worden de brinken in Diever nu gekenmerkt als groene knooppunten naar het buitengebied. Van oudsher is de Brink een ontmoetingsplek, een plek waar activiteiten worden georganiseerd. Zoals dit ook al jaren het geval is in Diever. Kleinschalige evenementen en markten geven het dorp kleur.

Wij pleiten er voor om bij de waarden van Diever te vermelden dat de Brink, het centrum van het dorp, een plek is voor reuring.

Als daar behoefte aan is willen we graag onze zienswijze toelichten. We vertrouwen er op dat we een inhoudelijke reactie tegemoet kunnen zien.

Reactie:

Deze zienswijze sluit aan op voorgaande zienswijze. Voor beantwoording wordt doorverwezen naar de betreffende zienswijze.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast (zie zienswijze 1).

Zienswijze 3 (26) - Ondernemersvereniging Vledder e.o.

1. Ruimte voor bedrijven

1 Wij zien graag opgenomen in de visie dat er binnen de grenzen van de oude gemeente Vledder, indien er een initiatief is voor het ontwikkelen van een plangebied ten behoeve van 1 of meerdere bedrijfsgebouwen u die initiatieven ondersteund en mogelijk maakt. Verder willen we graag dat u structureel in uw stuk op neemt dat er ruimte moet zijn voor de ontwikkeling van een bedrijventerrein binnen onze grenzen.

Reactie:

Om te beginnen: we dragen al onze ondernemers in de gehele gemeente een warm hart toe. In de Omgevingsvisie hebben we daar recht aan willen doen door aan te geven dat we, waar mogelijk, willen faciliteren in ontwikkelingswensen. Om in te kunnen spelen op de dynamiek van de economie en de (internationale) markt is in de omgevingsvisie verwoord dat er ruimte voor ondernemerschap moet zijn.

De wens voor een (kleinschalig) bedrijventerrein in het gebied komt in meerdere zienswijzen naar voren. In de Omgevingsvisie geven we geen nieuwe ontwikkellocaties aan, noch voor wonen, noch voor bedrijven. Wel wordt er ruimte geboden voor ontwikkelingen passend bij de waarden en koers van Vledder. Graag willen we, als vervolg op deze Omgevingsvisie en uitwerking van de Dorpsvisie, samen kijken wat er concreet mogelijk is. Bij de uitwerking van de Omgevingsvisie richting Omgevingsplan zal dit als aandachtspunt worden meegenomen.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

2. Tijdelijke huisvesting

2 Verder zien we graag in tegenstelling van de uitgangspunten project vitale vakantieparken die het mogelijk maakt, indien er dringende noodzaak is, denk aan jongeren in nood of pas gescheiden mensen, de mogelijkheid openhoudt voor het gebruikmaken van recreatieve woningen als tijdelijke huisvesting. En dit zien we natuurlijk als Westerveld breed.

Reactie:

Reclamant doelt hier op zogenaamde pauzewoningen. In de Omgevingsvisie wordt opgemerkt dat een regeling hiertoe in het project Vitale Parken nader wordt uitgewerkt. De Omgevingsvisie biedt hiermee kansen voor pauzewoningen en speelt in op het belang van snelle beschikbaarheid van woningen voor een acute woonvraag.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

3. Verruiming van de mogelijkheid tot splitsing

3 Verder zien we graag dat u voor het behoud van de bebouwde omgeving in de buitengebieden het mogelijk maakt dat de monumentale boerderijen en gebouwen, indien daar een initiatief voor is, in meerdere contingenten (meer dan 2) opgedeeld mag en kan worden. Zodanig dat er betaalbare oplossingen kunnen ontstaan en de uitstraling van de buitengebieden behouden blijven.

Reactie:

In de Omgevingsvisie wordt het volgende opgemerkt: *In het buitengebied komen geregeld agrarische gebouwen en gronden vrij, en soms dreigt daar verpaupering of crimineel gebruik. Om dit te voorkomen willen we op deze plekken ruimhartig omgaan met plannen voor wonen/werken en recreatie,*

ambachtelijke bedrijvigheid, winkels met streekproducten of creatieve beroepen. Hiermee is de Omgevingsvisie geheel in overeenstemming met de zienswijze.

Een eventuele regulering van woningsplitsing zal trouwen niet via de Omgevingsvisie lopen, maar via het onderliggende Omgevingsplan.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

Zienswijze 4 (7) – Dorpsbelang Vledder

1. Algemene opmerkingen

- Waardering dat er toch nog een omgevingsvisie kan worden aangeboden aan de gemeenteraad. Onze opmerkingen kunnen mogelijk bijdragen tot een verhoging van de waarde van dit beleidsdocument.
- In het ontwerp omgevingsvisie worden er voor Vledder positieve elementen genoemd, die we zeker mee zullen nemen in onze eigen op te stellen dorpsvisie. Veel zal afhangen hoe we daadwerkelijk worden ondersteund en gefaciliteerd en hoe onze burgerinitiatieven worden omarmd.

Reactie:

Het is fijn om te vernemen dat de Omgevingsvisie elementen bevat die gebruikt kunnen worden bij de Dorpsvisie. Wanneer de Dorpsvisie past bij de ambities uit de Omgevingsvisie, willen we graag samen kijken hoe en welke elementen concreet kunnen worden uitgevoerd. Als gemeente willen we initiatieven uit de samenleving namelijk zoveel mogelijk ondersteunen.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

2. Participatie

De wetgever vindt het belangrijk dat burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties invloed kunnen uitoefenen op de omgevingsvisie, omdat daarin accenten worden gelegd en prioriteiten worden gesteld. In de omgevingsvisie dient dan ook te staan hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere bestuursorganen bij de voorbereiding betrokken zijn, en wat de resultaten daarvan zijn. Er dient dus in een vroeg stadium enige vorm van participatie plaats te vinden, maar de overheid mag zelf weten hoe zij daar invulling aan geeft. Hoe gaat de gemeente dit doen en waar blijkt dit uit? Wat gaan de inwoners ervan merken en waar blijkt dat uit? Welke procedures staan ons nog ter beschikking om plannen voortvloeiend uit de omgevingswet te beïnvloeden of aan te vechten.

Reactie:

Terecht wordt aangegeven dat participatie bij de Omgevingsvisie verplicht is. Om die reden is een uitgebreid participatietraject doorlopen, waarin alle genoemde doelgroepen zijn betrokken. In het Omgevingsplan wordt de Omgevingsvisie vertaald naar concrete regels. In het Omgevingsplan nemen we op waar en wat mag worden gebouwd en hoe gebouwen en gronden mogen worden gebruikt. Bij de opstelling van het Omgevingsplan is participatie (opnieuw) verplicht. En ook staat het vaststellen van het Omgevingsplan (evenals te verlenen vergunningen) open voor inspraak, bezwaar en beroep.

Het college wil er daarnaast op wijzen dat participatie verder gaat dan alleen de Omgevingsvisie. In het kader van de Omgevingswet zal participatiebeleid worden opgesteld. Hierin wordt onder andere richting gegeven aan hoe de gemeente Westerveld participatie wil toepassen en hoe participatie wordt geborgd bij ruimtelijke initiatieven. Dit traject loopt naast het traject van de Omgevingsvisie, maar zal op termijn een plek in de Omgevingsvisie kunnen krijgen via de beleidscyclus.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

3. Burgerinitiatieven

- Meer dan in het verleden moet er de bereidheid van de gemeente zijn de burgerinitiatieven als vertrekpunt te nemen. De notitie “van burgerparticipatie naar overheidsparticipatie” geeft daar vele handige vertrekpunten toe. Voor wat betreft de burgerparticipatie moet de nodige aansluiting gezocht worden met de nieuwe omgevingswet maar ook met provinciale regelingen en dorpsvisies. In dit verband wordt verwezen naar het boekje: “werken met de omgevingswet” van Mr. Jur van der Velde.
- Wordt er een ambtelijke coördinator aangewezen ter ondersteuning en facilitering van burgerinitiatieven, met name richting dorpsgemeenschappen? Er moeten voldoende mogelijkheden zijn om het nader te evalueren en te monitoren.

Reactie:

In de Omgevingsvisie kan worden gelezen dat we externe partijen uitnodigen om bij te dragen aan de ontwikkeling van onze gemeente en om op bepaalde ambities een voortrekkersrol te pakken. Hierbij zullen wij als gemeente een passende rol pakken. De Omgevingsvisie gaat uit van maatwerk en biedt hiervoor kansen en randvoorwaarden. Als gemeente onderschrijven wij het belang van burgerinitiatieven bij de ontwikkeling van onze gemeente. Het college is van mening dat de Omgevingsvisie voldoende handvatten biedt voor dergelijke initiatieven.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

4. Demografie

- In de omgevingsvisie wordt nog rekening gehouden met een krimp van het inwoneraantal, hetgeen sterk achterhaald is. De huidige demografische ontwikkelingen geven een ander beeld en hiermede zal meer rekening moeten worden gehouden.

Reactie:

De Omgevingsvisie is een dynamisch en flexibel document. Dit betekent dat we kunnen reageren op ontwikkelingen op allerlei gebieden, waaronder ook op het gebied van demografie. Door wat betreft woningbouw in te zetten op maatwerk en bouwen naar behoefte, kunnen we meebewegen met (demografische) ontwikkelingen. De beleidscyclus van de Omgevingsvisie zorgt ervoor dat trends en ontwikkelingen gemonitord worden en daar waar van invloed worden deze vertaald naar gemeentelijk beleid. Sectorale beleidsontwikkeling (zoals o.a. een woonvisie, welke is gefundeerd op woningmarktonderzoek) zal meegenomen worden in de beleidscyclus.

Overigens geven de huidige demografische modellen wel degelijk een beeld van krimp. Het CBS voorspelt tussen 2018 en 2035 een krimp van 3,01 personen per duizend inwoners ([bron](#)).

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

5. Verkeersknelpunten, ontmoetingsplek, maatschappelijke voorzieningen en woningbouwopgaven

- Wij onderstrepen uw inzet voor het oplossen van knelpunten in de doorstroming van het verkeer in Diever en Vledder (oost-westverbinding N855), waarbij niet alleen gekeken moet worden naar het bestaande tracé, maar ook naar mogelijke alternatieven (blz.11). Uiteraard zal met de Provincie Drenthe moeten worden samengewerkt als wegbeheerder.

- Elk dorp houdt in uw visie een eigen ontmoetingsplek. Wat Vledder betreft zou dit nog moeten worden gerealiseerd op en nabij het Lesturgeonplein met een dorpshuisfunctie (blz.12). Met u vinden wij dat specifiek voor de dorpshuisfunctie het van belang dat ontmoeting en activiteiten hier moeten kunnen plaatsvinden. Ondersteuning van uw kant om het mogelijk te maken om van “De Tippe” een ontmoetingscentrum te maken zal zeer worden gewaardeerd (blz.14)
- In de omgevingsvisie wordt uitgegaan van behoud en versterking van het huidige niveau aan maatschappelijke voorzieningen in de vier voorzieningendorpen. Ook wordt gesproken over de realisatie van twee multifunctionele locaties. Een en ander is ons niet duidelijk en vraagt om meer uitleg wat hiermede wordt bedoeld. (blz.12)
- Indien nodig neemt de gemeente het initiatief om per kern te komen tot een passende woningbouwopgave. De nadere uitwerking en een afwegingskader zal in de omgevingsvisie nader worden geduid. Wij hebben hierover verder niets gevonden in de concept omgevingsvisie. Het lijkt ons dat hierbij ook aansluiting gezocht moet worden bij de landelijke woningbouwopgave (blz.13).

Reactie:

[Eerste bullet] Wij houden vast aan de keuze om knelpunten in de doorstroming in beginsel op te lossen binnen het bestaande tracé.

[Tweede bullet] Samen met het dorp gaan we graag op zoek naar de best passende oplossing. Dit is te concreet om in de Omgevingsvisie over uit te wijden.

[Derde bullet] Iedere voorziening heeft haar eigen verzorgingsgebied. Dit houdt in dat niet iedere voorziening in ieder dorp aanwezig hoeft te zijn. Voorzieningen met een dorpsoverstijgende verzorgingsgebied willen we op termijn – daar waar noodzakelijk voor het voortbestaan van (de) voorziening(en) - clusteren in multifunctionele locaties. Dit is geen doel op zich, maar een ontwikkeling die wij stimuleren en/of faciliteren indien de situatie zich voordoet.

[Vierde bullet] Bedoeld wordt dat we kiezen voor maatwerk per dorp. Om die reden zijn in de Omgevingsvisie geen concrete locaties, woningtypen en –aantallen genoemd. De hoofdlijnen uit de huidige woonvisie (2019) zijn via de beleidsanalyse geïntegreerd in de Omgevingsvisie en aangevuld aan de hand van de participatiecampagne. De passage “een afwegingskader zal in de Omgevingsvisie nader worden geduid” leidt tot verwarring. Er zal worden verwezen naar de Woonvisie van de gemeente, welke op termijn via de beleidscyclus in de Omgevingsvisie zal worden verwerkt.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast.

6. Woningbouw en voorzieningen

- Diever en Dwingeloo zullen meer functioneel en fysiek met elkaar worden verbonden. Concretisering van woningbouw mag niet ten koste gaan van woningbouw en voorzieningen in de overige kernen, zoals Vledder en Havelte. Ook hier zal gezocht moeten worden naar toekomstige uitbreidingsmogelijkheden voor woningbouw (blz.13).
- De inzet voor meer woonruimte voor starters op de woningmarkt juichen we toe en vraagt om een voortvarende uitvoering in daden (blz.13).
- Vernieuwende woonconcepten, innovatieve woon-zorgcombinaties faciliteren zijn prima ideeën, maar de ondersteuning van de ontwikkelingen in Vledder-Noord (De Borgstee, het Mantelhuys en de Starterswoningen) waren verre van goed te noemen. Hier zal nog een enorme verbeterslag gevoerd moeten worden om deze burgerinitiatieven ook daadwerkelijk te ondersteunen (blz.13). Hierbij ook aandacht voor mantelzorgwoningen, waardoor er ruimte ontstaat voor doorstroomeffecten.
- Bij de binnensportaccommodaties wordt gesteld dat draagvlak, evenwichtige spreiding en het combineren van mogelijkheden belangrijke voorwaarden zijn voor behoud van deze voorzieningen. Sporthal De Spronk in Vledder is hierbij een belangrijke voorziening en als zodanig behouden moeten blijven. Het Bosbad Vledder is niet alleen belangrijk als recreatief en toeristische voorziening, maar ook voor het schoolzwemmen, zwemles en op sportieve vlak (blz.14)

Reactie:

[Eerste bullet] Wij begrijpen het pleidooi voor woningbouw en voorzieningen in Vledder en Havelte. Het voornemen om Diever en Dwingeloo functioneel en fysiek meer met elkaar te verbinden, betekent niet dat woningbouw in andere kernen in het geheel niet meer tot de mogelijkheden zou behoren. In de gebiedskompassen worden de kansen voor o.a. woningbouw per gebied (dorp) benoemd.

[Tweede bullet] Dit wordt onderschreven. Om die reden hebben wij dit onderwerp in de uitvoeringsagenda aangepast van 'middellang' naar 'kort'.

[Derde bullet] Deze opmerking heeft geen betrekking op de Omgevingsvisie en wordt voor kennisgeving aangenomen.

[Vierde bullet] Het college neemt kennis van deze opmerking.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast.

7. Fiets- en wandelroutes

- In de omgevingsvisie staat vermeld dat goed onderhouden en toegankelijke fiets- en wandelstructuur een belangrijk aandachtspunt is. Hierbij profileren we ons als fiets- en wandelgemeente van Drenthe. In dit verband wordt gewezen, zoals reeds eerder onder uw aandacht is gebracht, op het fietspad langs de Vledderweg. Dit fietspad tussen

Vledder en Frederiksoord is smaller dan de omliggende fietspaden en als zodanig een ontbrekende hinderlijke schakel, daar het tevens als wandelpad wordt gebruikt ondermeer voor de recreatieve en culturele voorzieningen langs de Vledderweg en in Frederiksoord (blz.14). Het punt veilige loop- en fietsroutes verdient wat Vledder betreft wat meer aandacht. Denk hierbij aan de bestrating in De Hoek, Lesturgeonplein 't Kerkpad en 't Steegien. Door de aanwezigheid van de Borgstee is hier ook sprake van kwetsbare verkeersdeelnemers.

- Voor het meer bewegen zijn naast fiets- en wandelroutes de aanleg van ommetjes nabij de kernen een belangrijk punt. Bij de herinrichting van de Vledder Aa zal hier aandacht voor moeten worden gevraagd (blz.15).

Reactie:

Fiets- en wandelvoorzieningen in een aantrekkelijke en groene omgeving dragen bij aan de leefbaarheid en de kwaliteit van de woonomgeving van inwoners. Om de gemeente Westerveld als dé fiets- en wandelgemeente te kunnen profileren, is een goed onderhouden en toegankelijke fiets- en wandelinfrastructuur essentieel. In de Omgevingsvisie wordt derhalve aangegeven dat ontbrekende schakels worden ingevuld en dat er aandacht is voor goede toegankelijkheid. De Omgevingsvisie is in lijn met de zienswijze. De Omgevingsvisie is niet het document om in te gaan op specifieke aandachtsgebieden. De in de zienswijze genoemde aandachtsgebieden zullen worden meegenomen en gewogen bij het vervolg en de uitvoering van de Omgevingsvisie (zie uitvoeringsagenda – prio korte termijn).

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

8. Milieu

- Op het gebied van milieu missen we in de omgevingsvisie onderwerpen, zoals:
 - Het effect van plaatsing van windmolens;
 - De negatieve gevolgen van gaswinning;
 - De schadelijke effecten van fijnstof;
 - De laagvliegroute langs ons dorp en de gevolgen van opening vliegveld Lelystad;
 - Gevolgen strijd tegen stikstof voor agrariërs en anderen in natura 2000 gebieden.

Reactie:

De Omgevingsvisie gaat over de ambities van de gemeente voor de fysieke leefomgeving op hoofdlijnen. In de Omgevingsvisie wordt niet specifiek ingegaan op de effecten van genoemde projecten, maar worden de milieuaspecten in een hoger abstractieniveau meegenomen. De Omgevingsvisie dient als kapstok bij de uitwerking naar Omgevingsplannen en Programma's. Hierin zullen de milieuaspecten concreter worden uitgewerkt en zal uiteraard rekening worden gehouden met de wet- en regelgeving van hogere overheden. Ook zullen dan in veel gevallen nadere onderzoeken aan de orde zijn.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

9. Integrale beleidsbenadering

- Bij de omgevingsvisie een meer integrale aanpak en hierbij ook betrekken de overige samenhangende beleidsdocumenten zoals: de Woonvisie, de Sociale Structuurvisie en de Kadernota Buitengebied (blz.47).

Reactie:

Uitgangspunt van de Omgevingswet is een integrale benadering van de fysieke leefomgeving. Er is derhalve een uitgebreide beleidsanalyse uitgevoerd bij de voorbereiding van de Omgevingsvisie. Hierin is al het beleid van de gemeente – gericht op de fysieke leefomgeving – geanalyseerd. De in de zienswijze genoemde beleidsdocumenten maakten onderdeel uit van deze beleidsanalyse. Voor de volledigheid achten wij het goed om te vermelden dat beleidstrajecten parallel aan de Omgevingsvisie kunnen lopen. Een instrument van de Omgevingswet is de beleidscyclus, met als doel het gemeentelijk beleid integraal en actueel te maken en te houden.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

10. Beleidsanalyse

Beleidsanalyse, bijlage 4

- Bij Dwingeloo en eventueel Havelte zijn kansrijke mogelijkheden voor uitbreiding van bedrijventerreinen. Echter ook in Vledder zullen mogelijkheden moeten worden gecreëerd voor uitbreiding van bedrijven (blz.93).
- De gemeente heeft een subsidieregeling opgesteld voor initiatieven uit de samenleving die bijdragen aan de sociale cohesie, gezonde leefstijl, duurzaamheid, economie, toerisme, leefbaarheid en ontwikkeling van de gemeente. Ook voor een laagdrempelige ontmoetingsruimte. Deze subsidieregeling kan bijdragen aan een aantrekkelijke woon- en leefomgeving en verdient als zodanig meer aandacht (blz.94).
- Er is een plan van aanpak voor eenzaamheid opgesteld in samenwerking met Welzijn Mensenwerk en door aan te sluiten bij initiatieven uit de samenleving. Is het Vledderse project: 'omkijk'n naor elkoar' ook bij betrokken geweest? Hiervoor de nodige aandacht (blz.95)
- Het onderwerp: 'Positieve Gezondheid' verdient meer aandacht dan wat nu vermeld staat in de Omgevingsvisie (blz.96).
- Tevens vragen wij u de nodige aandacht voor de beschikbaarheid en bereikbaarheid van de hulpdiensten: Brandweer, Politie en ambulancediensten.

Reactie:

[Eerste bullet] Voor beantwoording verwijzen wij naar de beantwoording onder zienswijze 3 onderdeel 1.

[Tweede bullet] De subsidieregeling kan inderdaad bijdragen aan een aantrekkelijke woonomgeving. Het feit dat er regelmatig gebruik van wordt gemaakt, geeft aan dat de regeling bekend is.

[Derde bullet] Van het project 'omkijk'n naor elkoar' is het college op de hoogte en het college waardeert het dat zulke waardevolle maatschappelijke projecten worden geïnitieerd vanuit het dorp. Het project past naar de mening van het college volledig binnen de ambitie 'een leefbaar en inclusief Westerveld'. Dergelijke initiatieven en projecten, die volledig vanuit de samenleving komen, worden van harte gestimuleerd. Welzijn Mensenwerk was als een van de ketenpartners betrokken bij de totstandkoming van de Omgevingsvisie.

[Vierde bullet] De bedoelde passage op pagina 96 betreft een weergave van het bestaande gemeentelijke beleid. In de Omgevingsvisie is volgens de gemeente brede aandacht voor het onderwerp 'positieve gezondheid'.

[Vijfde bullet] Het college beaamt dat goede beschikbaarheid en bereikbaarheid van hulpdiensten belangrijk is binnen de gehele gemeente. In de ambitie 'een bereikbaar en veilig Westerveld' zullen wij dit nadrukkelijk benoemen.

Bij de zienswijze is een bijlage 'levensloopbestendig wonen in Vledder' toegevoegd. De inwoners van Vledder en omstreken onderkennen de eigen verantwoordelijkheid voor het behoud van zelfredzaamheid en zelfstandigheid. Van daaruit worden in de genoemde bijlage ideeën voor de versterking van de Naoberschap omschreven. Uiteindelijk doel daarbij is om te komen tot een levensloopbestendig dorp en het leveren van een bijdrage aan het welzijn en welbevinden van de inwoners. Ook de behoefte aan kleinere koop- en huurwoningen wordt in dat kader genoemd. Van die bijlage heeft het college kennis genomen. Het document vormt volgens het college een mooie basis om te betrekken bij de uitwerking van deze Omgevingsvisie richting het Omgevingsplan.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast.

Zienswijze 5 (29) – Schatkamers van Zuidwest-Drenthe

In de Omgevingsvisie wordt met recht en reden veel aandacht aan recreatie en bevordering van toerisme gegeven. Ook wordt summierlijk aangegeven dat er musea in de gemeente zijn. Naar de mening van de in Schatkamerverband samenwerkende musea lijkt de Omgevingsvisie bij uitstek een gelegenheid om ook daarin aan te geven dat het voortbestaan van de musea van wezenlijk belang is voor de gemeente Westerveld en in de komende jaren geborgd dient te worden. Wij stellen u voor het voorgaande expliciet op te nemen in de nadere versie van de Omgevingsvisie Westerveld.

Reactie:

We zijn blij met het aanbod aan culturele instellingen, waaronder de musea. Ze spelen een belangrijke, educatieve rol in onze samenleving. We beschouwen de aanwezigheid van musea als waardevol en willen ons dan ook samen met de sector blijven inspannen het bestaande aanbod in stand te houden. In de beschrijving van de ambitie 'een Leefbaar en inclusief Westerveld' zal dat worden benoemd. Er wordt op het moment van schrijven gewerkt aan een museumvisie. Hierin zal voorgaande uitgebreider worden uitgewerkt. Na afronding van de museumvisie zal deze via de beleidscyclus worden geïntegreerd in de Omgevingsvisie.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast.

Zienswijze 6 (5) – Werkgroep Historisch Zorgvlied

1. Expositie historie van Wateren en Zorgvlied

De werkgroep onderschrijft de hoofdkoers van de omgevingsvisie zoals beschreven op bladzijde 22, te weten het duurzaam behouden voor nu en in de toekomst van de cultuurhistorische waarden van de gemeente Westerveld. In dit beeld past ook het door middel van onder meer een permanente expositie vormgeven van de historie van Wateren en Zorgvlied. Dat is de reden waarom de werkgroep Historisch Zorgvlied is ontstaan en wel vanuit een samenwerkingsverband tussen de Stichting Historische Steenbakkerij Zorgvlied en de werkgroep Landbouwinstituut Zorgvlied. Zoals wellicht bekend, heeft de Stichting Historische Steenbakkerij Zorgvlied op 7 augustus 2019 een stook van bakstenen in een veldoven georganiseerd. Het evenement vond plaats in het kader van het 200-jarig jubileum van de Maatschappij van Weldadigheid en was onder meer bedoeld om te laten zien op welke wijze de koloniehuisjes indertijd zijn ontstaan. Het evenement was zeer succesvol en trok vele belangstellenden. Na evaluatie is het plan ontstaan om de veldstook eenmaal in de twee jaar in het hoogseizoen te organiseren alsmede om een permanente expositie te installeren omtrent het stookproces en de indertijd gebruikte attributen. De beoogde locatie is de aan de (*geanonimiseerd*) in eigendom toebehorende paardenwei gelegen naast camping en recreatiepark De Hertenweide aan de Ruyter de Wildtlaan nummer 5.

Daarnaast bestaat het voornemen om de historie van Zorgvlied, onder meer bevattend het Landbouwkundig Instituut van de Maatschappij van Weldadigheid, eveneens in de vorm van een permanente expositie op dezelfde locatie onder te brengen. De bedoeling is om voor beide exposities een tijdelijk onderkomen te realiseren en dit te zijner tijd, bij gebleken voldoende belangstelling, om te zetten in een permanente behuizing van ± 100 m². De werkgroep heeft inmiddels de benodigde vergunningen aangevraagd bij de gemeente Westerveld. De groep meent als belanghebbende haar voornemen ter zake kenbaar te moeten maken en is bereid om zo nodig een mondelinge toelichting te verschaffen. De werkgroep stelt het op prijs indien de gemeente Westerveld het voornemen van de werkgroep, zoals hiervoor omschreven, meeneemt in de tenuitvoerlegging van de omgevingsvisie.

Reactie:

Het is fijn om te lezen dat de hoofdkoers van de Omgevingsvisie wat betreft de Kolonie van Weldadigheid wordt onderschreven. Het college wil naar aanleiding van deze zienswijze graag aangeven blij te zijn met de diverse (historische) werkgroepen die actief zijn in onze gemeente. Mede daardoor blijft onze geschiedenis zichtbaar, tastbaar en beleefbaar.

De zienswijze maakt duidelijk dat voor de plannen van de werkgroep inmiddels een vergunningstraject in gang is gezet. De vergunningsaanvraag zal (mede) worden getoetst aan de ambities die bestaan voor het betreffende gebied.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

Zienswijze 7 (18) – Maatschappij van Weldadigheid

1. Voorwoord

De Omgevingsvisie Westerveld ligt sinds 4 november jl. ter inzage. In dit document is de koers van onze leefomgeving voor de komende jaren vastgelegd. Er is in de afgelopen tijd veel tijd en aandacht gestoken om tot een dergelijk ontwerp te komen. Wij hebben met veel genoegen het ontwerp doorgenomen en willen graag daarvoor de complimenten uitspreken.

Reactie:

Deze zienswijze wordt in dankbaarheid aanvaard.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

2. Natuur en bossen

...een gezond en groen Westerveld

Sub-paragraaf 1.4.4. gaat over "...een gezond en groen Westerveld". Er wordt ingegaan op diverse aspecten, zoals bodemwaarden, positieve gezondheid, milieukwaliteit, duurzame landbouw, biodiversiteit, gaswinning etc. Wat wij in dit onderdeel van het ontwerp missen, is de aandacht voor het beheer van natuurterreinen en het belang van bomen en bossen. Juist onze gemeente kenmerkt zich door grote bospercelen en natuurterreinen. Het is derhalve een belangrijk onderdeel van onze leefomgeving, ons landschap. Daarnaast is dit van evident belang voor een aantrekkelijke woon- en leefomgeving, draagt het zondermeer bij aan "een positief gevoel van gezondheid", draagt het bij aan bewustwording voor het belang van landschap en natuur en het nodigt het uit om te bewegen.

Reactie:

Deze zienswijze is terecht. In de beantwoording van zienswijze 15 onderdeel 5 wordt de ambitie op natuur en bossen toegelicht.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast

3. Tekstvoorstellen gebiedskompas

Kolonie Maatschappij van Weldadigheid

In paragraaf 2.1 komt de Kolonie Maatschappij van Weldadigheid aan de orde. Om mee te beginnen: wij waarderen het zeer dat MvW op prominente wijze aandacht krijgt in dit ontwerp. Wij hebben -zonder uitputtend te willen zijn- nog enkele aanvullende suggesties.

Op pagina 21 bij **Karakter** kan in de tweede alinea naast de dorpen Wilhelminaoord en Frederiksoord ook nog Boschoord worden genoemd.

Op pagina 21 bij **Waarden** worden enkele dragers van de identiteit van het ontginningslandschap genoemd. Hier kan nog aan worden toegevoegd: de karakteristieke lanenstructuur.

Bij de tweede bullit kan naast Frederiksoord en Wilhelminaoord, die zijn aangewezen als 'van rijkswege beschermd dorpsgezicht', aansluitend in de tekst nog worden toegevoegd: en Boschoord.

Bovenaan pagina 22 kan bij **Waarden** nog worden toegevoegd: Museum de Proefkolonie (museum van provinciaal belang) en enkele belangrijke evenementen van regionale betekenis, zoals het jaarlijks te organiseren Corso, Lentefair, Paard & Erfgoed etc.

Cultuurlandschap, Cultuurhistorie en Erfgoed

Op pagina 97 begint het onderdeel Cultuurlandschap, Cultuurhistorie en Erfgoed als volgt: "De gemeente vindt het belangrijk dat haar ontstaansgeschiedenis en identiteit leesbaar en herkenbaar is en blijft...". Hier zouden we graag aan toegevoegd willen zien: "en zich verder ontwikkelt".

In de derde alinea, vijfde zin, staat: "die behouden en waar mogelijk versterkt moet worden".

Ook hier zou kunnen worden toegevoegd: "en ontwikkeld moet worden".

De reden dat we dit aandragen, is dat instandhouding (restauratie en onderhoud) van bepaalde cultuurhistorische objecten in voorkomende situaties alleen maar haalbaar is in combinatie met herbestemming en ontwikkeling.

Reactie:

Het college is van mening dat de gegeven suggesties de visie voor dit betreffende gebiedskompas in positieve zin verscherpt. De tekstvoorstellen worden overgenomen.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast

Zienswijze 8 (10) – Imkervereniging Steenwijkerwold e.o.

In de omgevingsvisie wordt gesproken over verschillende bestemmingen voor verschillende gebieden, hierbij willen we u er op wijzen dat voor een onmisbaar deel van onze natuur dit niet van toepassing kan zijn, o.a. vogels en insecten houden zich niet aan grenzen. Voor bijen bv. omvat de leefomgeving het gebied van ongeveer 3 km. in de omtrek van de bijenkast, voor de bevruchting van de koninginnen is dit zelfs meer dan 7 km. omtrek. De natuur verdient daarom tot ver over alle grenzen onze zorg.

Naast ons dringende verzoek de biodiversiteit zowel in als buiten de dorpen in zijn geheel te verbeteren en hiervoor concrete doelen op te nemen in de omgevingsvisie, willen wij er sterk op aandringen dat vóóordat er zware ingrepen in de natuur uitgevoerd worden, er vooraf goede inventarisaties plaatsvinden o.a. naar het aanwezige bodem- en insectenleven om te voorkomen dat er waardevolle, bestaande natuur verdwijnt om plaats te moeten maken voor zogenaamde 'nieuwe natuur'.

Reactie:

In de Omgevingsvisie wordt de aanwezigheid van drie belangrijke natuurgebieden als grote kwaliteit van onze gemeente betiteld. Die natuurgebieden, de natuurdoelen, de begrenzing en bestemming daarvan staan niet ter discussie. Voor die gebieden gelden bovendien Europese regels, waar de gemeente zich aan moet committeren.

Terecht wordt opgeroepen de biodiversiteit te verbeteren. Tijdens het doorlopen proces is dat een veelgehoorde oproep. Mede daarom is het herstellen en verbeteren van de biodiversiteit als doel opgenomen in de Omgevingsvisie. Langs een aantal sporen wordt daar overigens al aan gewerkt. Genoemd kan worden de deelname van de gemeente aan de pilot rond gewasbeschermingsmiddelen. Daarnaast worden kansen voor het verbeteren van de biodiversiteit altijd meegenomen bij werkzaamheden in de openbare ruimte. De basis hiervoor is gelegd in het Handboek Openbare ruimte van de gemeente Westerveld. Ook is er aandacht voor biodiversiteit bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Het college heeft verder met belangstelling kennis genomen van de bijlagen bij deze zienswijze.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

Zienswijze 9 (3) – Veiligheidsregio Drenthe (VRD Drenthe)

We zijn blij dat onder andere gesproken wordt over een bereikbaar en veilig Westerveld. In de visie wordt dit voor het aspect veiligheid helaas niet geconcretiseerd in een ambitie. Blij zijn we ook met de verwijzing naar externe veiligheidsrisico's rond installaties, transportroutes en buisleidingen. Terecht wordt geconcludeerd dat de gemeente, kijkend naar dit aspect, een relatief veilige gemeente kan worden genoemd. Goed om te zien dat er ook aandacht is voor klimaatadaptatie, verduurzaming en de energietransitie.

Reactie:

Het college is blij met de positieve woorden en neemt deze met dankbaarheid aan.

In de zienswijze wordt aangegeven dat het aspect veiligheid niet wordt geconcretiseerd in een ambitie. Indiener draagt daarvoor een tekstvoorstel aan, waarin het aspect veiligheid wordt geconcretiseerd. Het college deelt de mening van reclamant dat het aspect veilige leefomgeving prominenter kan worden genoemd in de Omgevingsvisie. Het college kan zich tevens vinden in het aangedragen tekstvoorstel, voor zover de elementen op visieniveau.

Onder '1.4.1 ... een bereikbaar en veilig Westerveld' wordt de volgende tekst toegevoegd:

De gemeente Westerveld wil een gezonde en veilige fysieke leefomgeving bieden aan haar inwoners en bezoekers. De keuzes die gemaakt worden voor inrichting en het gebruik van de fysieke leefomgeving hebben invloed op de mate waarin mensen worden blootgesteld aan de effecten van ongevallen en rampen en het risico dat zij hierbij lopen. Hoewel absolute veiligheid nooit haalbaar is, vindt de gemeente Westerveld het belangrijk dat er een transparante afweging wordt gemaakt tussen veiligheid en andere maatschappelijke belangen. Hierbij is expliciet aandacht voor zowel het voorkomen en beperken van veiligheidsrisico's als het bestrijden van branden, rampen en crisis¹ en de zelfredzaamheid van mensen die aan deze veiligheidsrisico's zijn blootgesteld. Voor zover mogelijk worden risicobronnen en –ontvangers zo veel mogelijk van elkaar gescheiden.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast.

¹ Wet veiligheidsregio's (artikel 1, 10, 14 en 15)

Zienswijze 10 (13) – Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD Drenthe)

GGD Drenthe heeft kennisgenomen van de ontwerp Omgevingsvisie van de gemeente Westerveld. In een eerder stadium heeft GGD Drenthe al eens gereageerd op het ambitiedocument van de gemeente Westerveld. Bij dit ambitiedocument hebben we aangegeven wat enkele aangrijpingspunten zijn vanuit gezondheid en een gezonde leefomgeving. Op een aantal onderdelen liggen kansen om de gezondheid van inwoners van de gemeente Westerveld te bevorderen en beschermen. Op een aantal onderdelen liggen ook risico's.

De GGD is vanuit de Wet Publieke Gezondheid adviseur voor de gemeente daar waar het de volksgezondheid betreft. Het gaat daarbij ook over de mogelijkheden om vanuit de fysieke ruimte de gezondheid van inwoners te beschermen en te bevorderen. Graag sturen we hierbij in bijlage onze Factsheet gezondheid in de fysieke leefomgeving.

Reactie:

Het college heeft kennis genomen van de genoemde factsheet (zie uitsnede hieronder). De bullets overziend blijkt dat veel aspecten van de factsheet reeds een plek hebben gekregen in de in de Omgevingsvisie. In de vorm van ambities en speerpunten komen veel aspecten terug. Als het gaat om de gebouwen (binnenklimaat en minimaal één aangename zijde van een woning) is niet de Omgevingsvisie, maar het Omgevingsplan het aangewezen instrument. Tegelijk is het een feit de Omgevingsvisie een startpunt is. Veel aspecten vragen nadere uitwerking (om bijvoorbeeld in het Omgevingsplan) te kunnen worden opgenomen. Wij zijn blij met het aanbod van de GGD om daarin samen op te trekken en maken daarvan graag gebruik.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

Zienswijze 11 (14) - Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR Drenthe)

1. Samenwerking

Als GHOR willen we graag werken volgens het mission statement, welke is geformuleerd door de VR en de GGD GHOR Nederland, te weten: De Veiligheidsregio werkt, vanuit haar wettelijke grondslag, samen met haar partners aan een gezonde en veilige fysieke leefomgeving. Dit vraagt om een proactieve en integrale samenwerking. Dit betekent feitelijk dat we als partner graag completerend willen werken aan Brandweer, GGD, RUD etc.

We denken graag in de uitwerking van de omgevingsvisie en de omgevingsplannen als ketenpartner met jullie mee. Samen kunnen we werken aan een veilige en gezonde leefomgeving, één van de maatschappelijke doelen van de nieuwe Omgevingswet.

Wij willen jullie daarom uitnodigen, om ons in de toekomst mee te nemen als ketenpartner net als de VRD, RUD en GGD.

Reactie:

Het aanbod van GHOR om als ketenpartner te willen mee- en samenwerken aan uitwerking van de omgevingsvisie (richting omgevingsplan) en bij ruimtelijke initiatieven (zoals bij nieuwe energiebronnen, waarnaar reclamant onder 3 verwijst) wordt in dankbaarheid aanvaard. We beschouwen de GHOR Drenthe daarbij als belangrijke ketenpartner.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

2. Sterke punten Omgevingsvisie

Sterke punten omgevingsvisie gemeente Westerveld:

- De bewoner wordt geïnspireerd en geprikkeld tot actieve deelname
- Er worden duidelijke kaders en verantwoordelijkheden aangegeven voor een goede ruimtelijke ordening en de daarbij horende keuzes in de fysieke leefomgeving.
- De gemeente is zich bewust van rol van de gemeente ten aanzien van de gezonde en veilige leefomgeving.
- Er wordt een toekomstbeeld geschetst, waarin aandacht is voor gezond klimaat maar ook bereikbaarheid.
- De gemeente houdt rekening met haar bewoners en gaat voor inclusiviteit.
- Er voldoende aandacht voor behoud en positioneren van cultureel erfgoed.
- De gemeente is gericht op de toekomst ten aanzien van nieuwe energiebronnen. Daarbij houdt men rekening met de aanpassing van het veiligheidsbeleid.

Reactie:

Het college neemt hiervan met instemming kennis.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

3. Betrekken GHOR

Advies bij visie gemeente Westerveld:

- Het is mogelijk om bij **paragraaf 1.4.1 ... een bereikbaar en veilig Westerveld** eveneens aan te geven dat de gemeente zorg draagt voor een gezonde en veilige leefomgeving. De gemeente maakt hiervoor gebruik van informatie en afstemming met partners als VRD, GGD en GHOR.
- Dit kan eveneens worden aangegeven bij bladzijde 91 Externe veiligheid en veiligheidszones in aanvulling op het advies van de brandweer, vindt er eveneens afstemming plaats met de GGD-GHOR voor een gezonde en veilige leefomgeving.
- De gemeente is gericht op de toekomst ten aanzien van nieuwe energiebronnen. Daarbij houdt men rekening met de aanpassing van het veiligheidsbeleid. Het is bij het aanwenden van nieuwe energiebronnen belangrijk om de GGD GHOR en VRD als adviespartners te betrekken.

Reactie:

Het college deelt de mening van reclamant dat het aspect veilige leefomgeving prominenter kan worden genoemd in de Omgevingsvisie. Voor de beantwoording wordt verwezen naar zienswijze 9.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast.

4. Toegankelijkheid zorgboerderijen

- Ten aanzien van het onderwerp “Zorglocaties” op bladzijde 95; Het regelen van goede zorg is in de gemeente een belangrijke, voornamelijk gemeentelijke, taak. Hierbij kunnen we aangeven dat de gemeente zorgdraagt voor voldoende en goed bereikbare zorg. Zorgboerderijen dienen goed toegankelijk te zijn voor hulpdiensten.

Reactie:

Het college beaamt dat zorgboerderijen goed toegankelijk dienen te zijn voor hulpdiensten. Aanvullend: het belang van goede toegankelijkheid voor hulpdiensten vindt het college in het algemeen belangrijk. Verwezen wordt naar de beantwoording onder zienswijze 9, waarin wordt aangegeven dat het belang van beschikbaarheid en bereikbaarheid van hulpdiensten nadrukkelijk zal worden benoemd in de Omgevingsvisie.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast.

Zienswijze 12 (15) – Stichting GAS DrOvF

De omgevingswet die naar verwachting volgend jaar wordt aangenomen heeft als belangrijke pijlers draagvlak en samenwerking.

We brengen graag onder uw aandacht dat gaswinning zo'n onderwerp is dat op grond van veranderende maatschappelijke inzichten in beweging is en knelpunten oplevert voor inwoners. Juist daarom zou het vertrouwenwekkend zijn als de gemeente op dit thema specifiek benoemt zich niet alleen in te zullen spannen om samen met betrokken partners (buurgemeenten, waterschap en provincie) op te trekken in het overleg met het mijnbouwbedrijf en het ministerie, maar ook en niet als laatste samen met inwoners.

Van de gemeente Westerveld verwachten wij een duidelijk standpunt over de wenselijkheid van gaswinning in het kwetsbare – onder meer Natura 2000 - en historische – Unesco - landschap van de gemeente, los van de formele rol die de gemeente slechts mag spelen binnen de Rijks Coördinatie Regeling, als adviseur in plaats van als beslisser. De gemeente blijft *'verantwoordelijk voor een goede ruimtelijke ordening en de daarbij horende keuzes in de fysieke leefomgeving. We hebben een belangrijke rol als beschermer van diverse belangen, zoals bijvoorbeeld veiligheid, gezondheid en de inrichting van de leefomgeving.'* (hoofdstuk 'Visie' onder punt 1.1).

We beperken ons tot deze voor ons principiële stellingname.

Gaswinning heeft een economisch belang gezien door de bril van de rijksoverheid en de lokale belangen van natuur, milieu en mens die zich niet tot elkaar verhouden. Nog los van de tegenwerkende krachten rond waterberging als ecosysteemdienst waarmee miljoenen euro's gemeenschapsgeld gemoeid zijn en de vernietigende werking van gaswinning. Ook deze beide activiteiten verhouden zich niet.

Wij zien graag een expliciet standpunt over de onwenselijkheid van gaswinning in de gemeente Westerveld en een visie op de wijze waarop de gemeente gelet op de knelpunten hier vorm aan geeft, opgenomen in de definitieve versie van de Omgevingsvisie

Reactie:

Voor de winning van delfstoffen (aardgas) is het Rijk het bevoegd gezag. Voor zover onze invloed reikt, verlangen wij dat: de winning van delfstoffen veilig gebeurt; negatieve gevolgen van de winning geminimaliseerd worden; resterende negatieve gevolgen gecompenseerd worden en er maatschappelijke voordelen gerealiseerd worden in het winningsgebied. Wij blijven inzetten op deze onderdelen. Dit sluit aan bij hetgeen in de Omgevingsvisie staat omschreven.

Het college is van mening dat lagere overheden een meer prominente rol dienen te krijgen in de Mijnbouwwet en onderschrijft het belang dit expliciet in de Omgevingsvisie te benoemen.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast

Zienswijze 13 (16) – LTO Noord

1. Voortbestaan landbouwbedrijven

Vooropgesteld dient te worden dat het plangebied en daarmee samenhangend het landschap voor een belangrijk deel gevormd wordt door het agrarisch grondgebruik. De leefbaarheid binnen het plangebied is in grote mate afhankelijk van een gezonde landbouwsector. De landbouw is een dynamische sector die fysieke en beleidsmatige ruimte moet blijven houden om door te kunnen ontwikkelen. De schaalvergroting in de landbouw zet onverminderd door. Het mag niet zo zijn dat onderhavige omgevingsvisie deze ontwikkeling remt omdat een uitbreiding van een landbouwbedrijf niet zou passen binnen de schaal van het landschap en/of visie gemeente. Belangrijk is dat het voortbestaan van landbouwbedrijven gegarandeerd blijft. Deze vormen immers de ruggengraat van het landschap en de gemeente Westerveld.

Reactie:

Het college onderschrijft de stelling van reclamant dat het agrarische landschap beeldbepalend is voor de gemeente Westerveld.

De transitie naar duurzame landbouw vraagt om ontwikkelingsruimte voor de agrariër. Ruimte voor bijvoorbeeld verduurzaming, innovatie en verbreding en/of nevenfuncties, waardoor agrariërs de ruimte krijgen om met hun bedrijfsvoering mee te gaan met de (noodzakelijke) (wettelijke) ontwikkelingen in de sector. In de Omgevingsvisie is verwoord dat waar zich (schaalvergrotings)kansen voordoen – passend bij de waarden en koers voor het gebied - die op een positieve grondhouding kunnen rekenen. Niet alle delen van de gemeente lenen zich echter voor schaalvergroting. In de eerste plaats is er ons landschap, haar waarden en kwaliteiten. Die zijn altijd leidend en kunnen daarmee van invloed zijn op wat er in een gebied mogelijk is. Daarnaast zal ook de aanpak stikstof naar verwachting invloed gaan hebben op de ontwikkeling van de agrarische sector in onze gemeente. Daarvoor kunnen we de ogen niet sluiten.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

2. Profiel

Binnen de geformuleerde strategische visie wordt gesteld dat de gemeente Westerveld binnen de regio een uniek profiel heeft te weten: “een groene agrarische gemeente met een ongekeerde rijkdom aan cultuurhistorisch, landschappelijke en ecologische waarden”. De gemeente Westerveld vertaalt dit naar een 5-tal Unique Selling Points, waarbinnen de agrarische component in tegenstelling tot natuur volledig ontbreekt. In de optiek van LTO Noord doet dit geen recht aan het belang van de sector binnen de gemeente Westerveld. Bovendien vraagt LTO Noord zich af waarom de gemeente Westerveld op het agrarische aspect niet regionaal en nationaal herkent wil worden.

Reactie:

In de Omgevingsvisie staat verwoord dat de gemeente op haar profiel en de vijf Unique Selling Points wil worden herkend. Binnen dat profiel valt ook het agrarische karakter. Verder wordt verwezen naar de voorgestelde ambtshalve wijzigingen (pagina 69).

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast

3. Financieel aspect transitie

Het is 2040..., de gemeente Westerveld heeft de transitie naar een duurzame(kringloop)landbouw ondersteund en begeleid. De afgelopen jaren heeft deze transitie vorm gekregen, waarbij de (milieu)druk op de woon- en leefomgeving is afgenomen. De agrarische sector binnen de gemeente Westerveld bloeit.

LTO Noord is van mening dat een dergelijke bespiegeling zich niet moet vertalen in wensdenken. LTO Noord vindt dat financiële middelen en visie/koers aan elkaar verbonden dienen te zijn en bij elkaar horen. De agrarische sector gaat voor bewezen verdienmodellen, waarbij het niet wenselijk is om droombeelden weer te geven en of proefballontjes op te laten zonder dat nagedacht is over een financiële compensatie. De hiermee samenhangende Uitvoeringsagenda 4.7 Ambitie 2 Transitie Landbouw is hierbij bovendien uitermate vaag. LTO Noord staat open voor een businesscase betreffende een nieuw verdienmodel maar in de markt is deze nog niet gevonden/ontwikkeld.

Reactie:

Over 20 jaar zal de agrarische sector er onmiskenbaar anders uitzien dan vandaag de dag. Wij verwachten dat op veel terreinen, en ook op het terrein van de landbouw, door vergaande verduurzaming en innovatieve ontwikkelingen de (milieu)druk op woon- en leefomgeving zal zijn afgenomen. Dit betekent dat er aanpassingen binnen bestaande verdienmodellen nodig zijn en er nieuwe verdienmodellen ontwikkeld zullen moeten worden. Wij verwachten daarbij veel van de innovatiekracht van de sector. Als gemeente willen we de sector daarin ondersteunen en faciliteren. De Omgevingsvisie biedt ruimte voor de transitie richting duurzame landbouw en biedt voldoende aanknopingspunten hiervoor.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

4. Nadere duiding bedrijfstype

1.4.2.een bedrijvig en gastvrij Westerveld, onder dit kopje stelt de gemeente Westerveld dat zij ruimte biedt voor bedrijven van elders, maar dat bedrijven met een grote impact op landschap en milieu op voorhand worden uitgesloten. Het is LTO Noord niet duidelijk of dit ook op agrarische bedrijven slaat en hoe een en ander getoetst/afgewogen zal worden.

Reactie:

Het gaat in deze passage om niet-agrarische bedrijvigheid. Wij zullen dit in de Omgevingsvisie verduidelijken.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast

5. Milieukwaliteitseisen

In paragraaf 1.4.4. onder h. wordt door de gemeente Westerveld gesteld dat de milieukwaliteitseisen die door het Rijk zijn vastgesteld, voor de gemeente het minimale niveau vormen. Waar mogelijk verbeterd de gemeente Westerveld de bestaande milieukwaliteit. LTO Noord pleit hierbij voor het hanteren van milieukwaliteitseisen die op Rijksniveau zijn vastgesteld en niet te komen met bovenwettelijke milieuregelgeving op gemeentelijk niveau. Dit om willekeur en extra lasten te voorkomen. Bovendien mist hier ook weer de financiële compensatie. Een en ander komt uitgebreider terug onder het kopje 4.4. samenhang met milieubeginselen, waarbij nog aandacht wordt gevraagd voor het onder 4.4. aangehaalde gebiedsgerichte milieubeleid. Dit kan met zich meebrengen dat de gemeente Westerveld binnen haar gemeentegrenzen (extra) gebiedsgerichte normen kunnen overwegen en/of opleggen.

Reactie:

Als de Omgevingswet is ingevoerd krijgen gemeenten meer ruimte voor het stellen van kwaliteitsnormen voor het milieu. Het Rijk stelt hiervoor inhoudelijke kaders in de vorm van instructieregels. Die kunnen een standaardnorm en een bandbreedte meegeven (op het gebied van lucht, geluid, externe veiligheid, trilling, geur van veehouderijen en bodem). Eventuele gebiedsgerichte normen bewegen zich aldus altijd binnen wettelijke bandbreedtes. Dit zal nader worden geduid in de Omgevingsvisie onder 4.4. In die zin hanteert de gemeente (nu en straks) de milieukwaliteitseisen op Rijksniveau. Het is voor een Omgevingsvisie een te hoog detailniveau om normen op te nemen. Dit komt aan bod bij de nadere uitwerking in Programma's.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast

6. Kringlooplandbouw

Bij paragraaf 1.4.4. onder k. wordt gesteld dat de gemeente Westerveld het belang onderkent om al in 2030 tot een kringlooplandbouw te komen. Dit is al 10 jaar eerder dan eerder in de omgevingsvisie gesteld onder het kopje het is 2040... Ook hier geldt hetgeen hiervoor is weergegeven ten aanzien van wensdenken bij het ontbreken van bewezen verdienmodellen binnen de landbouw.

LTO Noord gaat ervan uit dat de gemeente Westerveld de (bestaande) landbouw, zoals zij stelt binnen de verschillende gebiedskompassen ruimte voor ontwikkeling blijft bieden, zoals onder meer gesteld binnen de kompassen: Beekdalen, Oude Veldontginningen, Kolonie Maatschappij van Weldadigheid en de Natuurgebieden.

Reactie:

Als college zien we het belang om te komen tot duurzame landbouw. We zien in dat een dergelijke transitie complex is en van vele partijen en externe factoren afhankelijk is. We hechten waarde aan een realistische visie. De ambitie wordt gesteld op 2040.

In de genoemde gebiedskompassen wil de gemeente inderdaad ontwikkeling van de agrarische sector waar mogelijk faciliteren.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast

Zienswijze 14 (8) - Cumela (brancheorganisatie voor ondernemers in groen, grond en infra)

1. Bestaansrecht bedrijven (in het buitengebied)

Reactie ontwerp Omgevingsvisie gemeente Westerveld

Middels deze reactie / zienswijze verzoeken wij u, om het bestaansrecht van onze (lid-)bedrijven – in het buitengebied – te erkennen en om qua omgevingswaarden inpassing te geven aan de opgaven en ontwikkelingen welke voor de bedrijven relevant zijn inzake de fysieke leefomgeving. Dit geldt in relatie tot de vigerende vestigingslocatie alsmede aangaande de uitvoering van werken i.c. ‘de plicht’ die onze bedrijven hebben om invulling te geven aan de omgevingswaarden, beheer en behoud van de openbare ruimte in brede zin alsmede op het gebied van lokale circulaire economie en duurzaamheid. Wij vragen u dan ook om mogelijkheden te creëren om bestaande bedrijfslocaties te kunnen ontwikkelen alsook te kunnen uitbreiden, alsmede nieuwvestiging in het buitengebied mogelijk te maken om uitvoering te kunnen geven aan de in de omgevingsvisie vermelde ambities.

Reactie:

Op de eerste pagina's van de zienswijze wordt ingegaan op het belang van de cumela-sector en haar dienstverlening. Dat belang wordt door de gemeente onderschreven. Wat betreft nieuwvestiging en ontwikkeling van cumela-bedrijven het volgende. In de Omgevingsvisie wordt opgemerkt dat er ruime mogelijkheden zijn voor nieuwvestiging op vrijkomende agrarische locaties. Die mogelijkheden gelden ook voor cumela-bedrijven, die als pré hebben dat zijn een binding hebben met het landelijk gebied. Wat betreft uitbreiding van bestaande (cumela)bedrijven kiezen wij voor maatwerk. Wij vinden het namelijk erg belangrijk dat nieuwe en bestaande bedrijven passen bij de maat en schaal van het landschap. Daarmee is de Omgevingsvisie in lijn met de zienswijze.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

2. Transitie naar circulaire economie

Vanuit Cumela Nederland nemen wij (tevens) onze verantwoordelijkheid aangaande landbouwverkeer, milieueffecten, natuur, biodiversiteit, energie en duurzaamheid alsmede circulariteit (circulaire economie).

Deze thema's zien wij ook reeds terug in uw visie. Aangaande deze onderwerpen kan de cumelasector een belangrijke bijdrage leveren in uw gemeente. De transitie naar een circulaire economie zal voor alle economische sectoren een omschakeling in productie- en logistieke processen betekenen.

Uitdagingen hierbij zijn onder meer:

- de optimalisatie van de inzet van energie en grondstoffen;
- ketensamenwerking en het sluiten van kringlopen;
- zoeken naar andere productieprocessen en verdienmodellen.

Het hoogwaardig hergebruik van afval- en reststromen staat volop in de belangstelling. In september 2016 heeft het Kabinet het Rijksbrede programma Nederland circulair in 2050 gepresenteerd. Hierin zet zij het perspectief op een circulaire economie uiteen: een economie waarin onder meer biotische grondstoffen efficiënt worden ingezet en optimaal worden hergebruikt. Ook beleidsambities met betrekking tot de biobased economy leiden tot een herwaardering van (met name organische) reststromen, namelijk als grondstof voor hoogwaardige biobased producten.

Als organisatie en de afzonderlijke bedrijven zijn wij reeds doende met genoemde 'transitie'. Voormelde ontwikkelingen zijn voor opdrachtgevers en cumelabedrijven reeds aanleiding om 'anders' te 'kijken' naar de reststromen die zij produceren, bijvoorbeeld groenafvalstromen die vrijkomen bij het beheer van groenstroken en wegbermen of grond die beschikbaar komt als gevolg van vershraling van natuurgebieden. Niet langer zien zij deze stromen als 'waardeloos afval', maar veel meer als potentiële grondstoffen voor nuttige toepassingen. Voor het uitvoering geven van een circulaire economie is voldoende (buiten)opslag noodzakelijk.

Reactie:

Het college neemt met instemming kennis van het eerste deel van deze zienswijze. Het is verheugend om te mogen lezen dat de cumela-sector haar verantwoordelijkheid neemt op aspecten als landbouwverkeer, milieueffecten, natuur, biodiversiteit, energie en duurzaamheid.

De in de zienswijzen genoemde inzet op een meer circulaire economie sluit aan bij onze ambities. De Omgevingsvisie draagt bij aan de ambitie van de cumela-sector en biedt kansen voor deze transitie. Daar waar dit betekent dat er voldoende ruimte moet zijn voor de ontwikkeling, kiezen wij voor maatwerk met aandacht voor een goede inpassing van activiteiten en (buiten)opslag. De gebiedskompassen bieden hiervoor richting.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

Zienswijze 15 (17) – Vereniging Meten = Weten

1. Ontbreken visie

In de inleiding wordt gesteld dat dit document van 98 pagina's beschouwd moet worden als een integrale langetermijnvisie op de ontwikkeling van onze gemeente waarin wordt aangegeven wat we in 2040 bereikt willen hebben. Maar, staat er dan, 'met alleen ambities zijn we er nog niet. Om onze ambities te realiseren zijn concrete doelen en acties nodig'.

Ferme taal, die helaas op veel punten niet wordt waargemaakt. Wat vooral opvalt aan deze Omgevingsvisie is dat een visie grotendeels ontbreekt, maar dat het document vooral bestaat uit beschrijvingen en de formulering van goede bedoelingen. De beschrijvingen zijn op zich nuttig voor het 'vastleggen van bestaande waarden' (blz. 44), maar als goede bedoelingen niet gevolgd wordt door actie dan worden ze al gauw vrijblijvend.

Reactie:

In de Omgevingswet is bepaald welke inhoudelijke elementen een Omgevingsvisie dient te bevatten:

- *Een beschrijving van de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving: waar bestaat de fysieke leefomgeving uit en wat is de kwaliteit ervan?*
- *De hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, gebruik, beheer, bescherming en behoud van het grondgebied: wat gebeurt er/ gaat er gebeuren aan ontwikkelingen en instandhouding van het grondgebied?*
- *De hoofdzaken van het voor de fysieke leefomgeving te voeren integrale beleid: wat zijn de na te streven doelen en op welke manier worden die bereikt?*

De woorden 'hoofdlijnen' en 'hoofdzaken' vallen op. De Omgevingsvisie Westerveld is op die hoofdlijn opgesteld en is daarmee in lijn met de Omgevingswet. Tegelijk betekent dit ook dat diverse ambities concreet moeten worden uitgewerkt (al dan niet via het instrument 'Programma'). Als gemeente willen we daarbij nauw optrekken en samenwerken met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

2. Natuurwaarden

Natuur

Met recht wordt in de Omgevingsvisie hoog opgegeven over de vele bijzondere natuur in Westerveld. Maar op tal van plaatsen worden voornemens of mogelijkheden geschetst die veelal afbreuk zullen doen aan de natuurwaarden. Dit terwijl een groot deel van de natuur in Westerveld een Natura-2000-status heeft. Het lijkt wel of de gemeente niet bekend is met het feit dat de Habitatrichtlijn ook voor Westerveld geldt. Zie bladzijden 27 en 28:

- Zo staat toeristisch recreatief medegebruik van natuur voorop,
 - Moeten natuurterreinen meer toegankelijk worden gemaakt,
 - Mogen bestaande recreatiebedrijven in de natuurgebieden uitbreiden,
 - en nieuwe recreatiebedrijven in de randen ervan worden ontwikkeld.
- Beschermde ecologische en natuurwaarden mogen bij bedrijfsuitbreidingen "in hoofdzaak" niet worden aangetast, aldus de visie.
- Moet (veelal buiten wandelpaden gelegen) oorlogserfgoed ingezet worden voor de beleefbaarheid (blz. 15)

Reactie:

In de Omgevingsvisie wordt hoog opgegeven van de drie grote natuurgebieden. Die natuurgebieden, de natuurwaarden en de zorgvuldige koers staan niet ter discussie. Uiteraard gelden bovendien Europese regels (Natura-2000) waarmee we rekening moeten houden. We hechten veel waarde aan de natuurwaarden van de gebieden, want de natuurwaarden zijn een van onze Unique Selling Points.

Op diverse plaatsen in de Omgevingsvisie wordt gerefereerd aan de Natura 2000-status van onze drie grote natuurgebieden. De gemeente kan zich vanzelfsprekend niet onttrekken aan de regels die daarbij horen. Ook dat is als zodanig benoemd in hoofdstuk 3 van de Omgevingsvisie. En inderdaad; Natura 2000- en of andere wetten en regels kunnen gevolgen hebben voor een bepaalde ontwikkeling.

Een Natura 2000-status betekent echter niet dat geen enkele ontwikkeling meer mogelijk is. Dagelijks worden in Nederland ontwikkelingen vergund nabij Natura 2000-gebieden. Dat gaat niet altijd vanzelf; vaak is gedegen onderzoek, bijstelling van het initiatief en (indien nodig) mitigatie en compensatie aan de orde. Het komt eveneens voor dat een ontwikkeling niet te vergunnen blijkt. Ook zou dat bij bepaalde beoogde ontwikkelingen in onze gemeente Westerveld kunnen voorkomen. Passend binnen onze ambities en in overeenstemming met hoger wet- en regelgeving, willen we als gemeente echter maatwerk bieden en zoeken naar haalbare en elkaar versterkende combinaties en niet alle ontwikkelingen uitsluiten. Want ook dat is de Omgevingswet: ja, mits.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

3. Passende beoordeling**Passende beoordeling**

De stelling op blz. 47 dat de Omgevingsvisie niet leidt tot significant negatieve aspecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het N-2000-gebieden is, nu zelfs een rudiment van een passende beoordeling in de hele Omgevingsvisie ten ene male ontbreekt, niet goed te begrijpen.

Reactie:

In de Omgevingsvisie worden geen concrete ontwikkelingen op concrete locaties genoemd. In de Omgevingsvisies benoemen we ambities en een toekomstbeeld. Ook maakt de Omgevingsvisie geen ontwikkelingen zondermeer mogelijk. Het geeft als beleidsinstrument richting en werkt door naar andere kerninstrumenten (zoals: Omgevingsplan en Omgevingsvergunningen). Zoals eerder aangegeven vraagt iedere ambitie nadere uitwerking. Ontwikkelingen zijn pas mogelijk, als deze uitvoerbaar zijn binnen bestaande wetten en regels. In de praktijk kan daardoor minder haalbaar blijken dan we voor ogen hebben (zie ook beantwoording onder 2 “Natuurwaarden”).

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

4. Stikstof

Het is wellicht ook omdat de provincie Drenthe primair een belangrijke rol inzake de N-2000-gebieden heeft, maar het is toch vreemd te lezen dat (bijvoorbeeld) de stikstofdepositie in Westerveld “ruim onder de grenswaarde” zit, dit terwijl de N-2000-terreinen te kampen hebben met een zodanige stikstofdepositie dat natuurwaarden onherstelbaar aangetast worden. Kent de gemeente de N-2000-beheerplannen wel?

Reactie:

In de zienswijze wordt een opmerking gemaakt over stikstofdepositie in relatie tot kritische depositiewaarden. We merken op dat deze zaken op een onjuiste manier met elkaar in verband worden gebracht. Hierna leggen we dat uit.

De totale stikstofdepositie (in onze gemeente) wordt bepaald door de optelling van:

- de depositie van stikstofdioxiden (veroorzaakt door machines, industrie en verkeer). Nabij drukke verkeerswegen is deze het hoogst, hetgeen ook zichtbaar is op de betreffende kaart in de Leefomgevingsfoto.
- de ammoniakdepositie (die voornamelijk wordt veroorzaakt door het houden van vee)

De Leefomgevingsfoto (die als bijlage aan de Omgevingsvisie is toegevoegd) maakt duidelijk dat de totale depositie van zowel stikstofdioxiden als ammoniak ten opzichte van Nederland respectievelijk laag en gemiddeld is. Voor stikstofdioxiden ligt deze ruim beneden de grenswaarde van 40 µg/m³. Daarnaast zijn er de aangewezen Natura-2000 habitattypen. De hiervoor genoemde grenswaarden en gemiddelde ammoniakdepositie zeggen niets over de stikstofgevoeligheid van die aangewezen habitattypen. Totale stikstofdepositie en kritische depositiewaarden zijn twee verschillende zaken. Inderdaad is het zo dat ook de huidige totale stikstofdepositie te hoog is voor de aangewezen habitattypen (anders gezegd: de kritische depositiewaarde wordt overschreden). Om dat met elkaar in balans te brengen zijn de Natura 2000-beheerplannen opgesteld en vinden Gebiedsprocessen plaats.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

5. Ambities natuur

Overigens zijn de gemeentelijke ambities met betrekking tot de natuur nogal mager. Zo zou bij de passage over het Natuur Netwerk Nederland ook de gemeente een veel actievere rol waaruit wel ambitie blijkt kunnen spelen, bijvoorbeeld door actiever te bezien hoe gemeentelijk grondbezit daaraan kan bijdragen alsmede door middel van een heel actief gebruik van de Wet voorkeursrecht (op zich overigens een prima voornemen).

Reactie:

Als gemeente zijn wij terughoudend met het inzetten van de wet voorkeursrecht omdat dit een zeer ingrijpende maatregel betreft. Daarbij zijn er niet alleen gronden nodig voor natuur, maar ook voor andere grote opgaven als de woningbouw, de klimaatopgave (energie) en de landbouwtransitie.

De ambitie op het gebied van de natuurgebieden is verwerkt in het gebiedskompas “Natuurgebieden” (2.4 Omgevingsvisie). We zijn daarnaast van mening dat natuur niet alleen te vinden is in natuur- en bosgebieden. Natuur is overal te vinden in onze gemeente. We vinden het versterken van biodiversiteit en natuurwaarden in gemeentelijke groenstructuren, cultuurhistorische landschapselementen, (klimaatbestendige) bossen en natuurterreinen binnen de gehele gemeente (groen blauwe dooradering) een belangrijk thema. Dit zal nadrukkelijker in de Omgevingsvisie worden belicht onder 1.4.4. ‘een gezond en groen Westerveld’. Omdat wij in ons beleid en in onze uitvoering inzetten op het verhogen van de landschappelijke waarden en biodiversiteit - ook buiten de natuurgebieden - dragen wij op een belangrijke mate bij aan het verhogen van natuurwaarden.

Binnen onze gemeente ligt een uitgebreid Natuurnetwerk waarbinnen op veel locaties met gebiedspartners wordt gewerkt aan de verbetering van de natuur. Onze bossen maar ook de bossen van veel terreineigenaren in onze gemeente worden onderhouden op basis van goedgekeurde FCE bosbeheerplannen, waarin natuur en de kwaliteit van het bos en de biodiversiteit een belangrijke plek hebben.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast.

6. Agrarische sector

Komend jaar zal de agrarische sector grote veranderingen ondergaan als gevolg van de stikstofcrisis en benodigde vermindering van het bestrijdingsmiddelen gebruik. Het is veel meer dan de, ook noodzakelijk, geleidelijke transitie naar duurzame kringlooplandbouw.

Een gebrek aan visie wrekt zich als het gaat om de agrarische bedrijvigheid in onze gemeente. ‘We beschermen de bodemwaarden’, schrijft u op pagina 13. Daarna volgen enkele mitsen en maren en op pagina 14 de zin dat u wat betreft gewasbeschermings-middelen aansluit bij de landelijke regelgeving. Deze afwachtende houding draagt er toe bij dat het gebruik van bestrijdingsmiddelen al twintig jaar een hoofdpijndossier vormt. Het zorgt er voor dat andere belangen geschaad worden, zoals de leefbaarheid en het woongenot van omwonenden. Ook sommige ondernemers in de toeristensector lijden schade als zij een bollenteler als buurman krijgen. Mensen uit het westen die soms al tientallen jaren een standplaats voor hun caravan huren, blijven weg als ze merken hoe vaak er gespoten wordt. Bio-boeren kunnen extra benadeeld worden. Genoemde ondernemers klagen hierover, maar niet te hard want het is voor hen slechte reclame als dit aan de grote klok wordt gehangen.

Reactie:

In de Omgevingsvisie wordt naar de mening van het college voldoende aangegeven welke ambities er bestaan wat betreft de agrarische sector. Ook de uitdagingen en de veranderopgave waar de sector voor staat, blijven in de Omgevingsvisie niet onbenoemd. Als gemeente hebben we in dat alles een beperkte rol; regels op het gebied van milieu, natuur en landbouw worden voor het overgrote deel immers opgelegd vanuit Europa, rijk en provincie. De Omgevingsvisie gaat uit van een evenwichtige verdeling van functies, vanuit een integrale benadering.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

7. Pilot Omgevingsvisie

Volgens de Omgevingsvisie heeft duurzame landbouw de toekomst en Westerveld levert aan de verwezenlijking daarvan een bijdrage door deel te nemen aan een pilot die tot stand is gekomen in nauwe samenwerking met de bloembollensector en die zich richt op een verminderd middelengebruik. Helaas is deze pilot even vaag geformuleerd als delen van deze Omgevingsvisie. Zo ontbreekt elke maatstaf om na drie jaar te kunnen beoordelen of deze pilot geslaagd is en de kringlooplandbouw – die u zegt na te streven op weg naar 2030 – iets dichterbij heeft gebracht. Wie houdt u daarmee voor de gek? Hoe kan duurzame landbouw een realiteit worden als er nu geen stappen worden gezet, maar alleen sprake is van kleine aanpassingen die geen pijn doen?

Reactie:

In de Omgevingsvisie is aangegeven dat de gemeente wat betreft het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen aansluit bij de landelijke regelgeving. Daarnaast nemen we inderdaad deel in de genoemde pilot. In de Omgevingsvisie wordt deelname aan die pilot benoemd als voorbeeld van de manier waarop we ons betrokken voelen bij en deelnemen aan onderzoek naar verduurzaming en de dialoog met de samenleving.

In de uitvoeringsagenda worden ambities gekoppeld aan een realisatietermijn. Dit draagt eraan bij dat de voortgang kan worden bewaakt. Dit is onderdeel van de beleidscyclus.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

8. herstructurering landbouw

Door de aanwezigheid van Natura 2000-gebieden zijn, vergelijkbaar met veehouderij, ook door de bollenteelt, grenzen van toelaatbaarheid overschreden. Extensivering of verplaatsing van de teelten naar ruimere afstanden van Natura 2000-gebieden is onafwendbaar.

Daarmee wordt herstructurering van de landbouw onafwendbaar.

Een omgevingsvisie anno 2021 dient daarom een visie te bevatten op de toekomst van de huidige boeren/grondeigenaren, de aard van de toekomstige landbouw en toekomstig gebruik van de ruimte en landschap die beschikbaar komen.

De visie van Westerveld om uit te groeien tot woon- en recreatiegemeente kan een rol spelen bij het faciliteren van de herstructurering van de landbouw in onze gemeente.

Reactie:

Het college beaamt dat teveel stikstof slecht is voor de natuur. Er zijn dan ook maatregelen nodig om de uitstoot te verminderen en de natuur te verbeteren. Dit speelt echter niet alleen in Westerveld, maar (nagenoeg) overal in Nederland. Om die reden werkt de rijksoverheid aan de 'Aanpak stikstof'. Het rijk stelt doelen en komt met maatregelen. Als gemeente zullen we daarin volgend zijn. Nu doelen en maatregelen nog niet bekend zijn, is de stellingname dat verplaatsing van teelten en herstructurering van de landbouw onafwendbaar is, in de ogen van de gemeente te voorbarig. Ook hier maken we een verwijzing naar de beleidscyclus. Die ons de mogelijkheid biedt om beleid bij te stellen waar nodig. Voorbeeld kan zijn wettelijke vereisten. Naar de mening van het college staat deze mogelijkheid voldoende benoemd in de Omgevingsvisie onder 4.2.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

9. Functies in en nabij natuurgebieden.

Toeristisch recreatief medegebruik is mogelijk, maar de mate waarop of waarmee, wordt bepaald door ecologische afwegingen en wordt niet bepaald door de politiek. Het zelfde geldt voor ontwikkelingen buiten de natuurgebieden zelf, die invloeden kunnen uitoefenen op de natuurgebieden. Voorbeelden zijn nieuwe of uitbreiding van recreatieve functies, maar ook blijkt het noodzakelijk effecten van bestaande functies te herbeoordelen. Er zijn vele functies in de afgelopen jaren onrechtmatig, zonder vergunning, uitgebreid, geïntensiveerd of van karakter veranderd zonder dat de effecten op de Natura 2000-waarden passend zijn beoordeeld.

Reactie:

Het college neemt deze zienswijze voor kennisgeving aan.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

10. Ontbreken MER

Geen MER

Bij de stukken van de gemeente is geen MER en geen passende beoordeling aangetroffen. Toch wordt in de algemene visie aangegeven dat er ruimte wordt geboden aan ontwikkelingen. In de strategische

visie wordt gesteld dat de kwaliteit van de natuur dient te worden gehandhaafd, maar ook dat aan de recreatieve sector ontwikkelingsmogelijkheden worden geboden binnen de grenzen van Natura2000! Er worden dus mogelijkheden geboden voor nieuwe ontwikkelingen, terwijl er niet wordt ingezet op sanering van huidige onrechtmatige activiteiten. Daarmee valt deze Omgevingsvisie onder het bepaalde in artikel 6 derde lid van de Habitatrichtlijn. Het is een plan met mogelijk significante effecten, dus is het maken van een passende beoordeling en hiervoor inspraakmogelijkheden bieden, verplicht. Ingevolge het bepaalde in artikel 7.2a lid 1 van de Wet milieubeheer is duidelijk dat voor een plan waarvoor een passende beoordeling moet worden gemaakt, tevens een MER moet worden vervaardigd. Het vaststellen van deze visie zonder MER is onrechtmatig.

Reactie:

In het algemeen is het zo dat er een planMER-plicht voor een omgevingsvisie kan zijn indien de omgevingsvisie voldoende concrete uitspraken doet over bijvoorbeeld grote woningbouwlocaties of bedrijfsterreinen e.d. Onze Omgevingsvisie nodigt de samenleving uit om met goede initiatieven bij te dragen aan het realiseren van de ambities van de gemeente. Dat alles met behoud en ontwikkeling van onze kernkwaliteiten. Concrete activiteiten in combinatie met locaties worden in de Omgevingsvisie niet aangewezen. Er is geen sprake van een MER-plicht.

De Omgevingsvisie heeft niet de concreetheid om zinvol onderwerp te kunnen zijn van een milieueffectrapport. De milieueffecten van onze vijf ambities zijn niet concreet in beeld te brengen, waardoor m.e.r. geen toegevoegde waarde heeft voor de besluitvorming (wat immers ten principale de doelstelling is van m.e.r.).

Het college hecht eraan te verwijzen naar de beantwoording onder 3 ("Passende beoordeling") van deze zienswijze. Op die plaats is aangegeven dat ambities moeten worden uitgewerkt in concrete projecten. Voor concrete projecten zal altijd onderzoek en een (vergunnings)procedure aan de orde zijn. En wanneer voor een project significante effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, zal op dat moment een plicht tot het opstellen van een Passende Beoordeling en planMER aan de orde zijn. Op die manier wordt het bepalen van de milieueffecten op het best passende moment gedaan, namelijk wanneer locatie, aard en omvang van een project bekend zijn.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

11. Procedure zienswijze

Tot slot

Bovendien is de termijn voor het indienen van een zienswijze abusievelijk gesteld op vier weken in plaats van zes weken. Afdeling 3.4. van de Algemene wet Bestuursrecht (Awb) geldt voor de voorbereiding van de Omgevingsvisie (artikel 16.26 Omgevingswet)

Artikel 3:16

- 1 De termijn voor het naar voren brengen van zienswijzen en het uitbrengen van adviezen als bedoeld in [afdeling 3.3](#), bedraagt zes weken, tenzij bij wettelijk voorschrift een langere termijn is bepaald.
- 2 De termijn vangt aan met ingang van de dag waarop het ontwerp ter inzage is gelegd.
- 3 Op schriftelijk naar voren gebrachte zienswijzen zijn de [artikelen 6:9](#), [6:10](#) en [6:15](#) van overeenkomstige toepassing.

Reactie:

Reclamant verwijst naar procedures zoals die onder de Omgevingswet gaan gelden. De Omgevingswet is echter nog niet in werking getreden. Om die reden kan nog geen gebruik worden gemaakt van de

Omgevingswet-procedures. De Wet ruimtelijke ordening (Wro) is dan ook van toepassing. Dit maakt dat de Omgevingsvisie formeel wordt vastgesteld als structuurvisie onder de Wro.

In de Wro en het bijbehorende Besluit ruimtelijke ordening (Bro) zijn geen eisen opgenomen over de procedure van een structuurvisie. Bij verordening kunnen gemeenten vastleggen hoe zij invulling willen geven aan de procedure van een structuurvisie. In de gemeente Westerveld zijn in de Inspraakverordening geen regels opgenomen voor de procedure van een structuurvisie.

In het Bro is uitsluitend aangegeven dat dient te worden aangegeven hoe burgers en maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding zijn betrokken. Aan dit vereiste is invulling gegeven in hoofdstuk 5 van de Omgevingsvisie. Dit alles maakt dat de Omgevingsvisie (die dus formeel wordt vastgesteld als Structuurvisie onder de Wro) zonder inspraak vastgesteld had kunnen worden. Vaststellen zonder inspraak is voor het college echter nooit een optie geweest. Om eenieder de gelegenheid te geven kennis te nemen van de Omgevingsvisie en daarop te reageren is gekozen voor een ter inzage termijn van vier weken. Indachtig het uitgebreide voortraject en de vele momenten van participatie, is vier weken in de ogen van het college een alleszins passende termijn.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

Zienswijze 16 (9) – Natuurbeschermingswacht Meppel en omstreken

1. Wet- en regelgeving

Uw omgevingsvisie begrenst nergens op zodanige wijze dat milieuschade door vervuiling zoals landbouwgif, stikstof en grondwateronttrekking zal verminderen. De vervuilers, zoals de agrarische sector, worden ontzien.

De komende tijd zullen vastgestelde verdragen en wetten gaan werken, of strenger gaan werken. Denk aan de Kaderrichtlijn Water, klimaatverdragen en de Habitatrichtlijn.

Indien de gemeente niet zelf keuzes maakt, zullen de Europese Unie, het Hof van Justitie, de Nederlandse rechtbanken dat wel doen. Al dan niet naar aanleiding van vele procedures, gestart door milieuorganisaties. De gemeente raakt dan nog verder de regie kwijt.

De Natuurbeschermingswacht verzoekt u om zelf keuzes te maken, zodat de natuur, het milieu en burgers beschermd worden. Dat gebeurt niet met de ter inzage gelegde visie.

Reactie:

De Omgevingsvisie geeft aan wat we als gemeente Westerveld belangrijk vinden en wat we willen bereiken. Deze ambities kunnen verder gaan dan beleid en regels van Rijk en Provincie. Dit betekent niet dat we ons onttrekken van geldende wetten en regels. Die wetten en regels gelden altijd en voor iedereen. We zijn ons er terdege van bewust dat wetten en regels op het niveau van Europa, Rijk, provincie en waterschap invloed hebben op het gebruik en de inrichting van de fysieke leefomgeving. Tegelijk hebben we daarop slechts beperkte invloed.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

2. Kwetsbaarheid plannen en/of projecten

Omdat de Omgevingsvisie niet passend beoordeeld zal worden, zullen plannen of projecten welke een vervolg zijn op deze Omgevingsvisie, kwetsbaar zijn bij herzieningsprocedures zoals bezwaar en beroep.

Reactie:

Voor beantwoording van deze zienswijze verwijzen wij naar de beantwoording onder zienswijze 15 onderdeel 3.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

Zienswijze 17 (30) – Natuur en milieufederatie Drenthe

1. Totstandkomingsproces

De Natuur en Milieufederatie waardeert de in de visie weergegeven inspanningen van de gemeente op het gebied van zorgvuldige ruimtelijke ontwikkeling. Wij spreken ook onze waardering uit voor het gevolgde proces om tot deze visie te komen en met name voor de inzet op de betrokkenheid van belanghebbenden en op brede bewonersparticipatie. Ook waarderen wij het dat cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische waarden en kwaliteiten leidend zijn in deze omgevingsvisie en dat u kiest voor een integrale benadering.

Reactie:

Het college neemt met instemming en dankbaarheid kennis van deze opmerking.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

2. Regierol

Woningbouw

Het College van Burgemeester en Wethouders zet met de visie in op wonen in een groene omgeving en een divers woningaanbod afgestemd op doelgroep en behoefte. Ook zet de visie in op het hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing.

Wij vragen u nadrukkelijk om hier regie op te houden. Daarnaast vragen wij u om expliciet werk te maken van goede landschappelijke inpassing bij woningbouw, en om in te zetten op energie-neutrale woningbouw en het gebruik van duurzame, zoveel mogelijk bio-based materialen. Daarnaast vragen wij u om zorg te dragen voor natuurinclusieve en klimaatbestendige woningbouw. Dit sluit aan bij de USPs die als uitgangspunten voor de omgevingsvisie zijn geformuleerd. We vragen u deze punten als voorwaarden voor nieuwe ontwikkelingen vast te leggen in uw omgevingsvisie.

Bedrijvigheid

Het College zet in op kleinschalige bedrijvigheid en wil onder meer ruimte bieden voor nieuwe bedrijvigheid op locaties van voormalige (agrarische) bedrijven en bedrijfsgebouwen in het landelijke gebied.

Ook hier vragen wij u om zorg te dragen dat deze nieuwe bedrijvigheid past bij het landschap (kleinschaligheid) en duurzaam, energieneutraal, natuurinclusief en klimaatbestendig wordt ingevuld. Hierbij vragen wij u ook om aandacht te besteden aan behoud en versterking van bestaand erfgoed. Het voorgaande geldt voor zowel gebouwen als terreinen. Ook dit sluit aan bij uw USPs.

Reactie:

In deze zienswijze worden zaken genoemd die goed aansluiten bij de koers die we willen varen, namelijk de koers naar een toekomstbestendig Westerveld.

Wat betreft het onderwerp ‘woningbouw’ en ‘bedrijvigheid’ wordt aangedrongen op een goede landschappelijke inpassing. Wij onderschrijven dat belang en hebben de waarden en kwaliteiten van ons landschap als fundament voor de Omgevingsvisie genomen. Zie bijvoorbeeld 1.2 onder 1 en hoofdstuk 3 van de Omgevingsvisie. Ook willen we inzetten op energie-neutrale, natuurinclusieve en klimaatbestendige woningbouw en bedrijvigheid. Daarbij past het gebruik van duurzame, zoveel mogelijk bio-based materialen. Wij zullen dit verwoorden in hoofdstuk 1.4.5. van de Omgevingsvisie. In de Omgevingsvisie zullen we de elementen die worden genoemd als uitgangspunten (en ter inspiratie) opnemen.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast

3. Circulaire aanbesteding

Wij waarderen de inzet op circulair ondernemen. Wij vragen de gemeente hierbij een voorbeeld-functie in te blijven nemen door ook in de toekomst circulaire aanbesteding bij de uitvoering van taken en projecten centraal te stellen.

Reactie:

Het college neemt kennis van deze opmerking, die buiten de reikwijdte valt van de Omgevingsvisie.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

4. Recreatie

Recreatie

Het College streeft naar een onderscheidend toeristisch aanbod passend bij de identiteit van onze gemeente en kiest voor 'kwaliteit boven kwantiteit'. In de ontwerp Omgevingsvisie is aangegeven dat initiatieven voor verbetering van bestaande recreatieterreinen zullen worden ondersteund en de vestiging van kwalitatief hoogwaardige en onderscheidende nieuwe recreatieterreinen niet wordt uitgesloten.

Ook hier vragen wij u om duurzame, energieneutrale, natuurinclusieve en klimaatbestendige ontwikkeling een centrale plaats te geven. De ontwikkeling van een recreatieterrein kan goed samen- gaan met versterking van natuur en landschap en circulair ondernemen. Graag verwijzen wij u daarbij naar de Groene routekaart Excelleren die wij in dit kader samen met Vitale Vakantieparken Drenthe hebben ontwikkeld. Voor de organisatie van evenementen vragen wij om voorwaarden op te nemen die verstoring van natuur voorkomen.

Reactie:

In de Omgevingsvisie wordt gesteld dat we streven naar een verbetering van het toeristisch recreatieve palet en dat kwaliteit hierbij voorop moet staan. Om het aspect kwaliteit nader te duiden in de visie, zal worden toegevoegd dat hierbij wordt gestreefd naar duurzame, energieneutrale, natuurinclusieve en klimaatbestendige ontwikkeling.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast

5. Landbouw

Landbouw

In de ontwerp Omgevingsvisie is aangegeven dat in de afgelopen jaren de transitie naar duurzame (kringloop)landbouw vorm heeft gekregen en dat de gemeente die transitie heeft ondersteund en begeleid. De verduurzaming van de landbouw is wat ons betreft nog niet afgerond. Er ligt nog een aantal belangrijke opgaven.

Wij vragen u om deze transitie ook in de toekomst kracht bij te blijven zetten. Een speciaal aandachtspunt is hier het gebruik van pesticiden, met name in de lelieteelt. In de ontwerp Omgevingsvisie staat dat de gemeente aansluit bij de landelijke regelgeving, waarin een trend zichtbaar is van het verminderen van het gebruik van beschermingsmiddelen, en dat gesprekken en samenwerkingen worden voortgezet die als doel hebben om duurzaamheid te bevorderen. Wij vragen de gemeente aanvullend om op de Visiekaart Westerveld 2040 kwetsbare gebieden aan te wijzen (bv. zones rond natuurgebieden, woongebieden en specifiek scholen) waar gebruik van bestrijdingsmiddelen (en dus lelieteelt) wordt ontmoedigd.

Reactie:

Reclamant verwijst in het eerste deel van de zienswijze naar deze passage: *In de afgelopen jaren heeft de transitie naar duurzame (kringloop)landbouw vorm gekregen. Als gemeente hebben we die transitie ondersteund en begeleid. De (milieu)druk op de woon- en leefomgeving is afgenomen. Onze agrarische sector bloeit.*

Deze passage staat te lezen in paragraaf 1.3.2 van de Omgevingsvisie. In die paragraaf is het toekomstbeeld van de gemeente verwoord, geschreven vanuit het jaar 2040. In de Omgevingsvisie zal worden verduidelijkt dat het om een toekomstbeeld gaat.

Wat betreft de gewasbeschermingsmiddelen het volgende. Op dit moment wil de gemeente niet zover gaan kwetsbare gebieden en/of spuitvrije zones aan te wijzen. Wij wachten de ontwikkelingen op landelijk niveau af en blijven vooralsnog aansluiten bij de landelijke regelgeving. Daarnaast nemen we deel aan een pilot die zich richt op een verminderd middelengebruik in de landbouw. In deze pilot testen boeren innovatieve spuittechnieken, het gebruik van weerbare rassen en ecologisch minder belastende producten.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast

6. Gemeente overstijgende afstemming

Afstemming buurgemeenten

Tenslotte vragen wij uw aandacht voor (mogelijke) ontwikkelingen die spelen op grensgebieden met andere gemeenten. Zo spelen er in het grensgebied van de gemeenten Meppel en De Wolden verschillende ruimtelijke opgaven, waaronder de opwek van duurzame energie in de gemeenten Meppel en Westerveld, de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein (Noord IV, gemeente Meppel) en de opgave rond klimaatadaptatie en waterberging (gebied rond de Oude Vaart in alle drie de gemeenten).

Wij vragen u om deze verschillende ruimtelijke opgaven integraal en in gezamenlijkheid met de buurgemeenten, waterschap en provincie op te pakken.

De Natuur en Milieufederatie blijft ook in de toekomst bereid om mee te denken en te onderzoeken hoe wij de gemeente Westerveld kunnen steunen bij het afronden en uitvoeren van deze visie.

Reactie:

Samenwerking in de regio is voor ons belangrijk en vanzelfsprekend. Grote opgaven op het gebied van energietransitie en klimaatadaptatie kunnen individuele gemeenten niet zondermeer zelf oppakken en oplossen. Op de genoemde terreinen vindt dan ook intensieve samenwerking en afstemming plaats.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

Zienswijze 18 (11) – WMD Drinkwater B.V.

1. Duurzaam veiligstellen drinkwatervoorziening

Duurzame veiligstelling drinkwatervoorziening borgen

Zoals u weet, heeft WMD één winning binnen uw gemeente: de kwetsbare winning Leggeloo. Ook ligt de Aanvullende Strategische Voorraad (ASV, reservering voor de drinkwatervoorziening) Darperweiden binnen uw gemeentegrenzen. Drinkwaterwinningen voorzien uw inwoners van drinkwater. WMD zorgt dat dit water schoon en betaalbaar is. Het is belangrijk om de drinkwatervoorziening duurzaam veilig te stellen. WMD wil graag dat het drinkwaterbelang- en bescherming wordt meegenomen in ruimtelijke plannen van gemeenten en waterschappen. Daartoe heeft WMD onlangs een Position Paper Omgevingswet opgesteld, die WMD graag nogmaals onder uw aandacht brengt (bijlage 3). Op 3 februari 2021 hebben wij als WMD hierover een gesprek gevoerd met medewerkers van uw organisatie. WMD vraagt u om een paragraaf in uw Omgevingsvisie op te nemen hierover: het tekstvoorstel onderaan deze paragraaf en de bijgevoegde Position Paper kunnen hiervoor inspiratie bieden. Het zou bijvoorbeeld passen onder uw paragraaf 1.4.4. Tevens vragen we u om de winningen op te nemen bij de beschrijvingen van de desbetreffende deelgebieden en ruimtelijk verbeeld op uw visiekaart.

Reactie:

Het college onderschrijft het belang van een goede, veilige en gezonde drinkwatervoorziening. Het aangedragen tekstvoorstel (zie hieronder bij zienswijze 2) zal worden verwerkt in de Omgevingsvisie. De aangedragen afbeeldingen worden eveneens opgenomen in de Omgevingsvisie.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast.

2. Voortdurende opgaven

Op pagina 10 van uw Omgevingsvisie benoemt u (in de verleden tijd) dat het is gelukt de ondergrondse drinkwatervoorraad te beschermen tegen dreigende verontreinigingen. WMD waardeert uw inspanning, maar de bescherming is een voortdurende opgave. In de komende jaren hebben we nog steeds te maken met verontreinigingen. Graag ziet WMD dat deze bescherming ook in de toekomst wordt doorgezet.

Een tekstvoorstel voor het incorporeren van bovengenoemde punten kan zijn: “Wij werken actief aan de duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening, nu en in de toekomst. We beschermen de grondwaterbronnen tegen menselijke invloeden van buitenaf. We voorkomen grondwaterverontreinigingen door zo veel mogelijk vervuilende activiteiten te weren in onze grondwaterbeschermingsgebieden en waterwingebieden.”

Reactie:

Het college beaamt dat de bescherming van grondwatervoorzieningen een voortdurende opgave is. De in de verleden tijd geschreven passage is de situatie die we in 2040 bereikt willen hebben. Het tekstvoorstel zal worden overgenomen.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast.

3. Bodemenergie

Bodemenergie

In de POV heeft Provincie Drenthe gebieden aangewezen waar restricties en/of verboden gelden voor bodemenergie. In de gebieden ter bescherming van het grondwater geldt een verbod (zogenoemde grondwaterbeschermingsgebieden). In de intrekgebieden van de openbare grondwaterwinningen gelden beperkingen (zie bijlage 2). WMD vraagt u kennis te nemen van deze zones, ze op te nemen op de kaart en een bewuste afweging te maken waar bodemenergiesystemen en warmtenetwerken worden aangelegd.

Reactie:

Het college neemt kennis van gebieden waar restricties en/of verboden gelden voor bodemenergie. Dit zal als aandachtspunt worden benoemd in paragraaf 1.4.4. van de Omgevingsvisie. Ook zal in de Omgevingsvisie een afbeelding worden opgenomen van de ligging van de betreffende gebieden. Zie de beantwoording onder voorgestelde ambtshalve aanpassingen (pagina 69).

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast.

Zienswijze 19 (19) – Waterschap Drents Overijsselse Delta (WDOD)

1. Samenwerking

Op 2 november ontvingen wij uw bericht met het verzoek te reageren op de Ontwerp Omgevingsvisie Westerveld. In de omgevingsvisie omschrijft u de koers voor de leefomgeving in de gemeente Westerveld voor de komende 20 jaar. Wij maken graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op deze koers. Het is bewust een *ambtelijke reactie* en geen formele zienswijze, aangezien het gaat om voorstellen voor aanscherping/nuancering van datgene opgenomen in de ontwerpvisie. We waarderen het feit dat de samenwerking tussen gemeente en waterschap als dusdanig wordt benoemd en willen hierbij aangeven dat wij daarvoor op basis van deze ontwerp-omgevingsvisie voldoende aanknopingspunten zien voor de komende jaren. Zo spelen wij niet alleen in de reguliere projecten en ontwikkelingen onze rol, maar werken we ook graag samen met gemeente Westerveld in Fluvius en zien wij ook een samenwerking op de vraagstukken die spelen rondom klimaatbestendige groeiregio Zwolle. Ons aanpassen aan klimaatverandering zien wij als een grote opgave voor de komende decennia waarin wij samen met u moeten optrekken.

Reactie:

Allereerst wil het college opmerken de ambtelijke reactie te beschouwen als een formele zienswijze. Het is goed om te lezen dat de ontwerp-omgevingsvisie voldoende aanknopingspunten bevat voor een goede samenwerking de komende jaren. Samenwerking zal inderdaad de sleutel zijn bij de realisering van alle opgaven en ambities.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

2. Suggesties Gemeentebrede keuzes

H1 : Gemeentebrede keuzes

- **Bedrijvig en gastvrij Westerveld:** Wij adviseren om het aspect van klimaatverandering integraal mee te wegen in de locatiekeuzes voor nieuwe bedrijventerreinen en recreatieparken. We worden als waterschap graag vroegtijdig betrokken bij de locatiekeuzes en kunnen onze kennis over bodem en water inzetten om tot een goede afweging te komen;
- **Leefbaar en inclusief Westerveld:** De gemeente verwoordt ambities in de woningbouwopgave. Er zijn echter nog geen specifieke locaties in de omgevingsvisie aangewezen. Wij worden graag betrokken bij het locatiekeuzeprocess en kunnen kennis aanleveren over de gevolgen van locatiekeuzes voor bodem en water. Wij adviseren om het aspect van klimaatverandering ook op dit onderdeel integraal mee te wegen;
- **Een gezond en groen Westerveld:** U geeft aan de er verschillende ambities zijn met gevolgen voor de bodem, zoals klimaatadaptatie. In paragraaf 4.7 missen wij in de uitvoeringsagenda de nadere invulling van dit thema;
- **Een herkenbaar en toekomstgericht Westerveld:** U geeft aan in de openbare ruimte rekening te houden met klimaatadaptatie door zoveel mogelijk groen aan te leggen en ruimte op te nemen voor waterberging en -infiltratie. Wij constateren dat u daar in de praktijk ook daadwerkelijk aan werkt en daarin de samenwerking met het waterschap zoekt. De herinrichting van Havelte is daar een mooi voorbeeld van. We missen in de uitvoeringsagenda in paragraaf 4.7 echter de concretisering van de rol van de gemeente met betrekking tot water en klimaatadaptatie. Deze thema's worden in de uitvoeringsagenda niet genoemd. Het is belangrijk dat vanuit de omgevingsvisie er voldoende aanknopingspunten zijn om deze thema's verder uit te werken in het gemeentelijke water- en rioleringsprogramma en de lokale adaptatiestrategie.

Reactie:

U doet een aantal suggesties voor aanpassing en aanvulling van de Omgevingsvisie. Deze nemen wij over in de zin dat:

[eerste bullet] We in paragraaf 1.4.5 aangeven dat het aspect klimaatverandering integraal onderdeel is van het locatiekeuzep proces van bedrijventerreinen en recreatieparken.

[derde bullet] De uitvoeringsagenda aanvullen met de relevante onderdelen uit de ambitie ‘een gezond en groen Westerveld’.

[vierde bullet] De uitvoeringsagenda aanvullen met de onderwerpen water en klimaatadaptatie.

Het aanbod om betrokken te worden bij het locatiekeuzep proces met betrekking tot woningbouw wordt in dankbaarheid aanvaard.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast.

3. Suggesties GebiedskompassenH2: Gebiedskompassen

- **Beekdalen**

In de ontwerp-omgevingsvisie wordt op verschillende plekken ingegaan op het belang van beekdalen in de waterhuishouding. We willen hierbij graag wijzen op het volgende:

- Beekdalen spelen niet alleen een belangrijke rol in de afvoer, maar ook in het bergen van hemelwater. Dit is een belangrijke waarde die moet worden toegevoegd op pag.23
- Is de begrenzing van de beekdalen op de visiekaart overeenkomstig de begrenzing zoals opgenomen in de omgevingsverordening van de provincie Drenthe? Wij kunnen dit in verband met de kleine afbeelding niet goed controleren. Wij vragen aandacht voor eenduidigheid.
- Binnen Gebiedskompas *Beekdal* ziet het waterschap graag opgenomen dat deze gebieden worden gevrijwaard van grootschalige kapitaalintensieve functies die gevoelig zijn voor wateroverlast. Dit om het waterbergende vermogen van de beekdalen te behouden, overeenkomstig het provinciaal beleid. Dit kan mogelijk conflicteren met de zoektocht naar nieuwe uitbreidingslocaties van bijvoorbeeld Dwingeloo.

Reactie:

De eerste en derde bullet betreffen voorstellen voor tekstuele aanpassing. Deze worden overgenomen.

De begrenzing van de beekdalen (tweede bullet) is overgenomen uit een recente landschappelijke indeling die binnen de gemeente wordt gebruikt in diverse beleidsdocumenten. Op die manier ontstaat er binnen de gemeente een eenduidige werkwijze.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast

4. Uitvoeringsaspecten

H4: uitvoering en monitoring

- Wij adviseren om de uitvoeringsaspecten van water en klimaat uit te werken in programma's zodat de ambities ook verwezenlijkt worden. Wij constateren dat er in deze paragraaf onvoldoende aandacht is voor de uitvoering van de thema's. De noodzaak voor een uitvoeringsprogramma op deze thema's komt ook voort uit de samenwerking in Fluvius. In dit samenwerkingsverband is de regionale adaptatiestrategie opgesteld, die goed moet aansluiten op de lokale adaptatiestrategie. Tenslotte is een gemeentelijk water- en rioleringsprogramma noodzakelijk voor de onderbouwing van de gemeentelijke rioolheffing.

Reactie:

De uitvoeringsaspecten van water en klimaat lenen zich inderdaad goed voor een programmatische aanpak. Als vervolg op deze Omgevingsvisie zal dit verder worden uitgewerkt, waarbij uw suggestie wordt meegenomen.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

5. Achtergrond

H5: Achtergrond

- In dit hoofdstuk omschrijft u de relatie met bestaand beleid en de opgave van andere overheden.
 - We missen allereerst de verbinding tussen de ontwerp-omgevingsvisie en de regionale adaptatiestrategie die in Fluvius verband is opgesteld, de lokale adaptatiestrategie en het watertakenplan, dat als financiële drager voor de lokale klimaatadaptatie aanpak van belang is.
 - Daarnaast heeft het waterschap de watervisie 'meer dan water' opgesteld. In onze visie geven wij aan dat de samenwerking met gemeenten belangrijk is om onze toekomstige opgaven voor water en klimaat te kunnen realiseren.

Verder merken wij op dat in de bijlage wordt gesproken over enkele beleidsdocumenten die mogelijk al zijn vastgesteld:

- In de ontwerp-omgevingsvisie is opgenomen dat in september 2020 een intentieovereenkomst voor de bescherming van grondwater wordt ondertekend. Is dit inmiddels gebeurd? Dan bij voorkeur dit als dusdanig opnemen in de vast te stellen omgevingsvisie
- In de ontwerp-omgevingsvisie is opgenomen dat de gemeente Westerveld in Q4 2020 naar verwachting duurzaamheidsbeleid vaststelt.

Reactie:

Hoofdstuk 5 geeft een dwarsdoorsnede van de relevante beleidsstukken.

[Eerste bullet] In bijlage 4 worden zaken als Fluvius, het Watertakenplan en klimaatadaptatie wel genoemd. De Watervisie zal in hoofdstuk 5.3 worden toegevoegd. Verder wordt ook verwezen naar de voorgestelde ambtshalve aanpassingen (pagina 69).

[tweede en derde bullet] De genoemde onderdelen zullen in overeenstemming worden gebracht met de laatste stand van zaken.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast

Zienswijzen van particuliere indieners

Zienswijze 20 (12) – particuliere indiener

Ik vraag u om in de Omgevingsvisie maatregelen op te nemen die mij en andere bewoners in de buurt van sierteelten en andere intensief bespoten teelten beschermen tegen de blootstelling aan bestrijdingsmiddelen. Maatregelen zoals spuitvrije zones rond huizen en erven, maar ook rond campings, scholen en percelen waar biologisch wordt geteeld.

De volksgezondheid moet gaan boven het commercieel belang. Bij het afwegen van belangen dient de volksgezondheid te prevaleren. Er kan lering worden getrokken uit de jarenlange strijd tegen de tabaksindustrie. De opgroeiende generatie dient niet blootgesteld te worden aan de giftige dampen van de huidige sierteelt.

De gemeente Westerveld zou een voortrekkersrol kunnen vervullen door biologische land- en tuinbouw te stimuleren en gifte sierteelt af te bouwen.

Zienswijze 21 (24) – particuliere indiener

Ik vraag u om in de Omgevingsvisie maatregelen op te nemen die mij en andere bewoners in de buurt van sierteelten en andere intensief bespoten teelten beschermen tegen de blootstelling aan deze bestrijdingsmiddelen. Maatregelen zoals spuitvrije zones rond huizen en erven.

Rond fruitteelt is een spuitvrije zone van 50 meter de norm. Aangezien de lelie- en bollenteelt tot drie keer meer emissie naar de lucht veroorzaakt door drift (= verwaaien van spuitnevel en spuitdruppels) en door verdamping is een beduidend grotere spuitvrije zone dan 50 meter nodig.

Ik verzoek u om in de Omgevingsvisie regels op te nemen ten behoeve van spuitvrije zones van minstens 100 meter tussen open teelten die veel bestrijdingsmiddelen gebruiken (intensieve teelten) en de erfgrans van:

- huizen;
- scholen (waarbij als extra beveiliging spuiten tot een uur voor en na de schooltijd niet is toegestaan);
- campings en hotels;
- bedrijven en
- sport- en evenemententerreinen.

Idem t.o.v.

- percelen waar biologisch wordt geteeld (deze ondernemers lopen gevaar hun keurmerk te verliezen) en
- natuurgebieden, mede gezien de sterke afname van de hoeveelheid en biodiversiteit aan insecten die ook is vastgesteld in onze natuur. Het Dwingelderveld toont de noodzaak hiervan aan.

Het lijkt me zo mooi als wij (als gemeente Westerveld) een van de eerste (of misschien wel de eerste) gemeente worden die gaat voor biologische teelt, zowel in de landbouw als sierteelt.

Zienswijze 22 (28) – particuliere indiener

Waarom wordt er op het gebied van landbouwgif, waarmee Westerveld landelijk echt slecht op de kaart staat, niet gezocht naar ruimte om te experimentelen? In mijn droom als de eerste gifvrije gemeente maar toch op zijn minst de ambitie om natuur en mensen te beschermen tegen dit gif.

Zelfs het RIVM erkent de relatie met ziekten als Parkinson. Wat mij betreft zijn we dan het stadium van voorzorgsbeginsel al voorbij en het schokt mij dat de gemeente zich hier nog steeds helemaal aan onttrekt en de inwoners compleet in hun hemd laat staan.

Ik vraag u om in de Omgevingsvisie maatregelen op te nemen die mij en andere bewoners in de buurt van sierteelten en andere intensief bespoten teelten beschermen tegen de blootstelling aan bestrijdingsmiddelen.

Zienswijze 23 en 24– particuliere indieners (gelijkluidend)

(31 en 32)

In deze brief geef ik mijn zienswijze en inspraak op de voorgestelde Omgevingsvisie 2021.

Ik vraag u om in de Omgevingsvisie maatregelen op te nemen die mij en andere bewoners in de buurt van sierteelten en andere intensief bespoten teelten beschermen tegen de blootstelling aan bestrijdingsmiddelen. Maatregelen zoals spuitvrije zones rond huizen en erven, maar ook rond campings, scholen en percelen waar biologisch wordt geteeld.

De volksgezondheid moet gaan boven het commercieel belang. Bij het afwegen van belangen dient de volksgezondheid te prevaleren. Er kan lering worden getrokken uit de jarenlange strijd tegen de tabaksindustrie. De opgroeiende generatie dient niet blootgesteld te worden aan de giftige dampen van de huidige sierteelt.

De gemeente Westerveld zou een voortrekkersrol kunnen vervullen door biologische land- en tuinbouw te stimuleren en giftige sierteelt af te bouwen.

Hoogachtend.

Reactie:

De zienswijzen 20 t/m 24 hebben betrekking op het aspect gewasbeschermingsmiddelen. De beantwoording hieronder heeft betrekking op al deze zienswijzen.

In de Omgevingsvisie wordt aangegeven dat de gemeente streeft naar een gezonde en veilige leefomgeving. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen kan onder die ambitie worden geschaard. In de Omgevingsvisie wordt opgemerkt dat de gemeente wat dat betreft de landelijke regels volgt. We houden vast aan die lijn. Tegelijk volgen we de ontwikkelingen en nemen we deel in een pilot duurzame bollenteelt Drenthe gericht op het verminderen van middelgebruik.

Volledigheidshalve willen wij benoemen dat de Omgevingsvisie koers en richting geeft, maar kan en mag geen concrete maatregelen bevatten. Daarvoor zijn andere instrumenten nodig, zoals het Omgevingsplan en -programma's.

Naast dat wij bij hogere overheden aandacht vragen voor de problematiek en deze succesvol agenderen, leveren we als gemeente een bijdrage aan een pilot die zich richt op een verminderd middelengebruik in de landbouw. In deze pilot testen boeren innovatieve spuittechnieken, het gebruik van weerbare rassen en ecologisch minder belastende producten. Als gemeente spreken we de wens uit dat deze pilot leidt tot uitkomsten waarin de belangen van inwoners en agrariërs samenkomen.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

Zienswijze 25 (1) – particuliere indiener

De reactie heeft betrekking op de visiekaart die onlosmakelijk een onderdeel vormt met de visie. De reactie betreft het op de kaart aangegeven contour rond Diever en Dwingeloo met de aanduiding: **Transformatiegebied met grote kansen voor dynamiek**.

In de visie wordt op geen enkele wijze benoemd welke visionaire beelden het college heeft over de betekenis en inhoudt van deze aanduiding: **Transformatiegebied met grote kansen voor dynamiek**. Ook wordt in de omgevingsvisie geen relatie, uitleg en consequenties gegeven wat deze aanduiding inhoudt voor de genoemde kernen Diever en Dwingeloo. Door onthouding van tekst en uitleg over deze toekomstige relatie tussen Dwingeloo en Diever en het ontbreken van de noodzakelijke balans wordt de omgevingsvisie een onevenwichtig document.

In de huidige plannen zoals o.a. de structuurvisie Westerveld/ woonvisie etc zijn de zgn hoofdkernen op een gelijkwaardige wijze gelabeld. Alle voormalige gemeenten werden destijds op een gelijkwaardige wijze benoemd en beschreven vanuit hun huidige identiteit en waarden. Deze basis van gelijkwaardigheid van de huidige kernen wordt met de aangeduide contour rond de kernen Diever en Dwingeloo teniet gedaan en zijn kracht gehaald.

Als inwoner van Westerveld is het van belang dat er een omgevingsvisie wordt vastgesteld die uitgaat van een gelijkwaardige beoordeling en ontwikkeling van de kernen. Het kan mijn inziens niet zo zijn dat het college de kernen gelegen in het centrale gedeelte van de gemeente(Diever en Dwingeloo). een dynamischer ontwikkeling voorstaat dan de kernen Vledder en Havelte.

Bij een omgevingsvisie waar het uitgangspunt is de ontwikkeling en versterken van de huidige kernwaarden stel ik voor om de contouren rond Diever en Dwingeloo te verwijderen, of een gelijkwaardige dynamische ontwikkeling toe te voegen met de andere kernen Vledder en Havelte en hier de dynamiek te benoemen en op te nemen op de visiekaart met de omliggende kernen. Deze aanvulling zal een evenwichtige ontwikkeling van de omgevingsvisie herstellen.

Reactie:

Inderdaad is het gebied tussen Diever en Dwingeloo in de Omgevingsvisie benoemd als transformatiegebied. Gelet op diverse gunstige ruimtelijke aspecten kent dit gebied een relatief groot potentieel voor ontwikkeling. Dit door de nabijheid van twee van de grootste kernen in de gemeente, de ligging in het midden van de gemeente en door de aanwezigheid van doorgaande wegen en de Drentsche Hoofdvaart.

Daarnaast wordt daarbij opgemerkt dat deze aanduiding niet nieuw is; ook in de Structuurvisie Westerveld werd het betreffende gebied al als zodanig bestempeld. Door deze aanduiding op te nemen in de Omgevingsvisie is sprake van voortzetting van een bestaande beleidskeuze. Wij hebben de ambitie beide kernen ruimtelijk en functioneel met elkaar te verbinden. Uiteindelijke doel is te komen tot een sterk en aantrekkelijk hart van de gemeente. De exacte invulling en inrichting zal te zijner tijd nader moeten worden uitgewerkt.

In een Omgevingsvisie kan en mag de gemeente accenten leggen. Het is niet zo dat voor alle kernen exact dezelfde uitgangspunten en ontwikkelingsrichting moet gelden. Iedere kern heeft immers haar eigen unieke ligging, waarden, kwaliteiten en (daardoor) kansen. Juist om die reden ademt de Omgevingsvisie een sfeer van maatwerk (in plaats van generieke keuzes). Los van die maatwerkbenadering beschouwt de gemeente Vledder, Dwingeloo, Havelte en Diever (in lijn met vele beleidsdocumenten waaronder de Woonvisie) overigens wel als voorzieningendorp.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

Zienswijze 26 (6) – particuliere indiener

1. Rol overheid

1. **Faciliterende overheid.** Gelijk mijn grootste probleem met uw Omgevingsvisie.. M.i. is een overheid die faciliteert vergelijkbaar met een ouder die zijn kind overal naar toe rijdt, aan grillen tegemoet komt en geen grenzen stelt. Een opvoedhouding van nu die het kind en onze maatschappij slecht toerust voor de uitdagingen van het leven. Deze tijd vereist een overheid die opkomt voor het kwetsbare, het bedreigde, het mooie. Die grenzen stelt aan de groei. Een overheid die juist wel stuurt op maatschappelijke vraagstukken zoals het klimaatvraagstuk. Die wel controleert! Wie anders ziet erop toe dat wij als burgers beschermd worden tegen overlast gevende ontwikkelingen, activiteiten en willekeur? Een overheid die waakt voor de gezondheid van zijn burgers waar nodig, de woningnood onder jongeren aanpakt. In uw Zienswijze kom ik de problemen wel tegen maar in uw beleidsplannen niet op de essentie van “nu”: grenzen aan de groei en een rem op door uw visie juist gestimuleerd en daarmee toenemend autogebruik.

Reactie:

Reclamant verwijst naar hoofdstuk 1.2 van de Omgevingsvisie. Daar wordt inderdaad aangegeven dat de gemeente kiest voor een meer faciliterende rol en minder een regievoerende. Een rol die niet alleen past bij deze tijd, maar ook aansluit bij de Omgevingswet. Het vervolg van de Omgevingsvisie maakt echter duidelijk dat de gemeente niet alle ontwikkelingen zondermeer faciliteert. Integendeel. Een paar voorbeelden om dat te illustreren:

- we houden onze rol als belangvertegenwoordiger
- we houden onze taak als uitvoerder van wettelijke taken, inclusief handhaving
- ontwikkelingen zijn mogelijk mits onze waarden en kwaliteiten behouden blijven
- we hebben ons te allen tijde te houden aan hogere wetten en regels.

Daarmee geeft de Omgevingsvisie een heldere invulling van wat ‘de faciliterende overheid’ concreet inhoudt.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

2. Vrijkomende bebouwing

2. **Vrijkomende gebouwen als agrarische bedrijven stoppen:** (pag. 13) U schrijft over mogelijke bestemmingen voor deze gebouwen. Graag toevoegen “kinderopvang”, dit is een functie die vaak goed past bij stoppende boerengezinnen en hun erf. Ik mis ook: een aanpak van de bestemming van de grond die vrijkomt. De afgelopen jaren zijn twee jonge boeren in Lhee noodgedwongen gestopt, en vrijwel al hun grond wordt nu door de bollenteelt benut. Dit is het grootste verdienmodel dus geen concurrentie. Graag bescherming van ons burgers tegen nog meer invloed en schade door deze sector! Dus in uw beleid uitsluiten dat nog meer grond naar deze sector kan. Verderop schrijft u over circulaire landbouw, en bodemwaarden. U kunt dit als gemeente verbeteren en stimuleren door dit in de bestemming vast te leggen. Waar mogelijk dient u op grond van de klimaat- en bodemopgaven biologische/ecologische teelt te bevorderen, en op vrijkomende landbouwgrond kunt u “meters maken”!

Reactie:

Reclamant wijst er terecht op dat de functie kinderopvang zich goed verenigt met het landelijk gebied. Het kan een passende vervolgfunctie zijn bij vrijkomende agrarische bebouwing. Het volgt huidige beleidskeuzes. Het woord 'kinderopvang' zal worden toegevoegd aan de bedoelde opsomming.

Wat betreft het tweede deel van de zienswijze het volgende. De gemeente is geen partij in een grondtransactie tussen een stoppende agrariër en een (potentiele) koper. De gemeente kan via dat spoor dan ook niet regelen voor welke teelt de grond wordt gebruikt. Via het bestemmingsplan (straks Omgevingsplan) kan de bestemming (en het gebruik) van gronden worden gereguleerd. De Omgevingsvisie is daarvoor niet het aangewezen instrument. Andere zienswijzen richten zich ook op dit onderwerp, voor beantwoording wordt verwezen naar de beantwoording onder zienswijze 15.8.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast.

3. Gewasbescherming

3. **Gewasbescherming:** op pagina 14 schrijft u dat u de landelijke regelgeving volgt, en een pilot ondersteunt. U heeft ook vast het bericht dd 18-11-21 (Volkskrant) gelezen dat het Nederlands College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden tot het inzicht is gekomen dat de normen niet kloppen waarop de industrie en de sector zich baseren en dat boeren en omwonenden maar ook alle burgers via hun voedsel risico lopen op ziektes door zenuwbeschadiging (neurodegeneratieve ziektes) zoals Parkinson, ALS, dementie en Alzheimer. Hoewel nog niet alles op dit gebied wetenschappelijk rond is wijst alle internationaal onderzoek op de risicofactor die gewasbescherming is. Van u als onze overheid mogen wij, inwoners en omwonenden van een in korte tijd enorm uitgebreid en zeer intensief bewerkt bollenteeltgebied die dagelijks geconfronteerd worden met alle activiteit en vervoersbewegingen van deze agrarische sector, pro-actieve bescherming verwachten. Bescherming tegen deze zeer nare ziektes en alle overige maatschappelijke kosten (vergiftigde bodems, leeggezogen bodemdrinkwater) op de langere termijn. En vooral: bescherming van het jonge en dus kwetsbare leven in onze dorpen! Niet langer alle lusten voor verpachter en bollenboer en alle lasten voor omwonenden en gemeenschap. Ons Waterbedrijf Drenthe schreef gister op haar weblog dat de waterprijs stijgt door toenemende verontreiniging die bestreden moet worden.. Niets is zo kostbaar en belangrijk voor ons overleven als mensheid als schoon drinkwater en dus schoon grondwater!

Reactie:

De gemeente volgt inderdaad de ontwikkelingen. Wij zien op dit moment geen aanleiding een andere koers te varen dan beschreven in de Omgevingsvisie. Andere zienswijzen richten zich ook op dit onderwerp, voor beantwoording wordt verwezen naar de beantwoording onder zienswijze 15.3.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

4. Recreatieve functies

4. **Recreatieve functies:** uw uitgangspunt is voortzetten en indien nodig uitbreiden. Als bewoner van een van de mooiste plekjes in onze gemeente, zuidLhee, hebben wij ervaring met de gevolgen van de groei in deze sector. Zeker zijn er inwoners die de kost verdienen

met toerisme. Sterker: ze kopen voor dit doel hier en elders op aantrekkelijke plekken in onze gemeente een mooi pand en beginnen een toeristische onderneming. Dit wil niet zeggen dat het dorp “economisch afhankelijk is van het toerisme”. Wij merken dat, ook dankzij de hondenlosloopgebieden die juist hier zijn in het bos, wij veel wandelaars aantrekken uit deze groep. Wij merken dat onze omgeving aantrekkelijk is voor het organiseren van rally’s (bv met landrovers), crosses met jeeps, autopuzzeltochten, tulpentochten, campers, toertochten. Kortom: het toerisme uit zich voor ons in drukte op onze fijne weggetjes en in het bos, zoveel drukte dat het hinderlijk is geworden. Zeker, supermarkten en horeca hebben belang bij de toerist, maar het is niet zo dat het dorp leegloopt als er minder komen, integendeel. Het beleid in ons dorp is de afgelopen periode gewijzigd van “geen groei” van (verblijfs)toerisme in het beschermde nationaal park naar groei indien nodig voor de boterham van de beheerder/ondernemer van de campings/huisjesterreinen. Tegen dit uitgangspunt heb ik al bezwaar gemaakt en toegelicht bij uw medewerking aan het bouwen van huisjes op camping de Olde Barga in Lhee.

Reactie:

Er is sinds jaar en dag sprake van recreatieterreinen, huisjesterreinen, campings en horeca in en rond het (natuur)gebied van Dwingeloo. De ambitie van het college is om deze sector kansen te bieden voor kwalitatieve versterking van het toeristisch product. Het college beaamt dat hier een spanningsveld ontstaat, daar waar het tevens de ambitie is om een goed woon- en leefklimaat te behouden en natuurwaarden te beschermen. Bij een evenwichtige verdeling van functies en bij een maatwerkaanpak – zoals omschreven in de Omgevingsvisie – is het college van mening dat deze functies in een goede balans naast elkaar kunnen functioneren.

De bijdrage van de sector is daarnaast breder dan de economische baten; toerisme kan een belangrijke bijdrage leveren aan maatschappelijke vraagstukken waaronder leefbaarheid, door het in stand houden van voorzieningen die zonder toeristen niet meer rendabel zouden zijn. En het bieden van werkgelegenheid. Spreiding van toerisme over de gemeente is hierbij belangrijk, waarbij we aandacht hebben voor een goede balans tussen natuur – samenleving en economie. Dat betekent niet dat er geen recreatieve ontwikkelingen kunnen plaatsvinden.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

5. Passantenplek

5. **Minimaal één passantenplek voor campers:** (pag. 52) net zoals de passantenhaven in Dieverbrug, zou dit een stimulans zijn voor de plaatselijke economie. In tegendeel, het is vervelende en oneerlijke concurrentie voor bestaande campings. De camperplek Stee in Lhee voldoet aan deze behoefte en trekt zeer veel trekkende campers. De 60 plekken van deze stee staan al garant voor genoeg beeldvervuiling op onze mooie es, en meer dan genoeg verkeersbewegingen door het dorp en het bos. Campers lijken misschien het nieuwe goud gezien de groei van hun aantal maar gezien hun formaat, hun vele bewegingen en verbruik aan energie vormen zij geen onmisbaar en duurzaam toerisme.

Reactie:

Vanuit het “voeden” van uitdagingen en innovatieve gedachten heeft het college met deze ambitie de wens het toeristisch aanbod in de breedte te vergroten. Om hiermee in te spelen op de ontwikkelingen binnen de sector.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

6. Geluidshinder

6. **Geluidsgehinderde woningen** (pag. 72): Hieraan wil ik toevoegen de woningen aan de routes van het bollenverkeer. In het gebied van Dwingeloo is dit in ieder geval de hele kom van Lhee tot op de smalste weggetjes en vooral de doorgaande weg waaraan ook wij wonen, dwars door het dorp naar het noorden, en de kom van Geeuwenbrug. Dit verkeer is zwaar, rijdt (te) snel in de 30 km kommen, te luidruchtig over de klinkerwegen, maakt heel lange dagen, en rijdt heel veelvuldig: op dit moment wordt al weken gereden met de pioenrozen, gladiolen en lelies in een bak met veel aarde, en straks komt al de aarde zonder bollen weer terug. Ontelbaar hoeveel verkeersbewegingen dit zijn.. Tijdens de teelt is er aanhoudend de gewasbescherming die langskomt, vrijwel dagelijks gezien de meerdere akkers en telers op onze es, en er is de periode van het planten. Daarnaast wonen wij bij een loonbedrijf dat in de 36 jaar dat wij op deze plek wonen enorm uitgebreid is maar waarvan ook het materieel vele malen zwaarder is geworden. Onlangs is er een transportbedrijf bij dit loonbedrijf ingekomen. Al dit materieel moet naar minstens het beekdal (de akkerbouw op de es wordt door akkerbouwers uit Spier en verder en de bollenboeren met weer hún vervoersstromen gedaan) maar veel heeft ook verdere bestemmingen. Tenslotte is het vrachtverkeer naar Astron, Bospub en campings enorm toegenomen. Meerdere malen daags rijdt dit door het dorp en achter ons langs. Inmiddels voelen wij ons ook geluidsgehinderd, en dit geldt voor de hele bebouwde kom van Lhee.

Reactie:

Zoals aangegeven bij de kaart op pagina 72, betreft het een ruwe indicatie van de akoestische situatie, die niet gebruikt kan worden voor individuele gevallen.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

7. Bereikbaarheid

7. **Beleidsanalyse, fysieke bereikbaarheid:** pag. 90: U wilt graag fietsverkeer bevorderen en de verkeersveiligheid voor fietsers verbeteren, onveilige locaties aanpakken. Ik breek graag een lans voor **de fietsvriendelijkheid van de Zuidenweg**, de mooie en heel oude bochtige weg tussen Lhee en Dwingeloo, waar wij precies op uitkijken. Deze weg wordt intensief gebruikt door schoolkinderen, jeugd die gaat sporten, heel veel oudere fietsers uit de omgeving en talloze vakantiefietsers. Daarnaast wordt er steeds meer gelopen, o.a. vanuit Stee in Lhee. Als doorgaande route is de weg niet echt nodig, Tomtom leidt je bv via Bokkebunsweg en Drift. Wel gebruikt landbouwverkeer de route, net als bewoners die de weg weten. Wilt u

eens onderzoeken of dit niet een mooie fietsroute kan worden waar alleen aanwonenden de auto mogen gebruiken? Gezien de snelheid (de 60 km wordt veelvuldig overschreden) van het gemotoriseerd verkeer en de structuur van de weg (smal, bochtig, zachte en lage berm, berkenbomen) zou dat de veiligheid en positieve beleving voor de fietsers enorm verbeteren. Een hoogwaardige kwalitatieve impuls voor inwoners en het duurzaamste toeristisch verkeer. Daarnaast **het openbaar vervoer**: u wilt toegankelijke haltes en voorzieningen. Misschien is het u ontgaan maar sinds de busroutes veranderd zijn, kleine drie jaar terug, ontbeert Lhee weer een bushalte. We hadden er 4, prima verspreid door het dorp en nog nooit waren we zo goed voorzien van o.v. Inmiddels rijdt de bus buitenlangs over de rondweg en worden we geacht door het bos te lopen en daar in te stappen bij het parkeerterrein van SBB. De haltes die voorzien waren ter hoogte van het speeltuintje liggen er troosteloos bij, over de voortgang worden we niet op de hoogte gehouden.

Reactie:

Voor de reactie omtrent de fietsvriendelijkheid wordt verwezen naar de beantwoording onder zienswijze 4.8.

De opmerkingen over de Zuidenweg en het openbaar vervoer hebben betrekking op uitvoeringsaspecten en geen betrekking op de inhoud van de Omgevingsvisie.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

8. Bebouwde omgeving

8. **Aantrekkelijke bebouwde omgeving:** (94) zeer mee eens dat het beeld mooi is. Misschien kunt u bevorderen dat er voorlichting wordt aangeboden voor nieuwkomers of -kopers die een oud huis (woonboerderij) kopen. Landschapsbeheer Drenthe biedt informatie over passende boerenerven, en over het aanzien van de huizen (vooral vorm en indeling van de voorramen) is veel materiaal beschikbaar maar dit lijkt onbekend bij architecten, bouwbedrijven en kopers waardoor door onwetendheid veel mooie beelden vernield worden.

Reactie

Reclamant verwijst hier naar het hoofdstuk 'beleidsanalyse', waarin wordt bevestigd dat de gemeente Westerveld een aantrekkelijk bebouwde omgeving heeft met relatief veel karakteristieke en cultuurhistorische bebouwing. Uit de beleidsanalyse is ook gebleken dat deze waarden voldoende worden beschermd binnen de huidige ruimtelijke instrumenten. De bescherming en het behoud van karakteristieke en cultuurhistorische bebouwing wordt via het bestemmingsplan (via sloop- en bouwvoorschriften) geregeld. Diverse beleidsdocumenten geven richting aan de herontwikkeling van deze erven, zoals benoemd in de beleidsanalyse van de Omgevingsvisie. Het is wenselijk dat onder "Aantrekkelijk bebouwde omgeving" ook het 'beeldkwaliteitsplan buitengebied Westerveld' prominenter wordt benoemd om zo hier meer kenbaarheid aan te geven.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast

9. Openluchtbaden

9. **Gezond en groen:** (95) Ook hier noemt u de fiets als speerpunt, zeer mee eens. De volgende toevoeging lijkt mij van belang: de **openluchtbaden**. Voor het bad van Dwingeloo kan ik spreken dat dit een belangrijke functie vervult voor gezonde en goede laagdrempelige en ongeorganiseerde beweging voor jong én oud. In de ochtenduren zijn hier dagelijks velen tussen de 40 en 90 in het water te vinden voor wie dit een belangrijke ontmoetingsfunctie heeft, naast de prima bewegingsactiviteit. De agrariërs van Dwingeloo steunen het bad, goedkope abonnementen worden in de supermarkt verstrekt, zwemlessen gegeven, en voor gezinnen met kinderen is het een hoogwaardige voorziening en pluspunt om te komen wonen. Ik hoop dat u er zuinig op bent en deze baden steunt wanneer nodig.

Reactie:

De (buiten)zwembaden dragen inderdaad bij aan een gezonde sportomgeving. In de strategische visie wordt de koers voor (buiten)zwembaden expliciet benoemd onder '1.4.4 ..een gezond en groen Westerveld' (14). Het college is van mening dat de Omgevingsvisie voldoende richting geeft voor deze voorzieningen.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

10. Akkergronden en voedsel

10. **Gezonde leefstijl en circulair produceren:** Goed en eenvoudig voedsel kan heel goed op onze prachtige duizenden jaren oude akkergronden op de essen verbouwd worden. Het zal enige tijd duren voor het recente landbouwgif hier weer uit is, maar wanneer u uw doelen omzet in actie, en de es [van atesk, germaans: de grond waarvan men eet] deze functie weer geeft door de bollenteelt hier te verbieden en kleinschalige ecologische kringlooplandbouw bevordert en ondersteunt zoals u benoemt, wonen wij hier over enkele jaren in een oergezond paradijs! Strokenteelt, bloembermen, een voedselbosje nabij de esbosjes, oude tijden met moderne inzichten kunnen herleven en we zijn als gemeente helemaal van nú! De Zuidenweg een veilige fietsroute en aan weerszijden deze akkers, de idyllische speeltuin "Oens plekkie", de schaapskooi: met zo'n omgeving trekken Lhee en Dwingeloo alleen maar jonge gezinnen!

Reactie:

In de Omgevingsvisie wordt ingegaan welke ambitie de gemeente heeft op het gebied van kringlooplandbouw en dit is vertaald naar de uitvoeringsagenda. Wat betreft de opmerking over gewasbeschermingsmiddelen wordt verwezen naar de beantwoording onder onderdeel 3 van deze zienswijze. Het college neemt kennis van deze opmerking.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

Zienswijze 27 (21) - particuliere indiener

1. Voorbereidingstraject

Uit de teksten van de Omgevingsvisie maak ik op dat onderwerpen/ontwerpen van deze visie met een groot aantal personen, groepen en organisaties uit Westerveld zijn besproken. Dat het wordingsproces zo is gevoerd is zonder meer lovenswaardig.

Dat laat onverlet dat er weinig twijfel over kan bestaan dat heel veel meer bewoners van Westerveld tot nu niet bij de totstandkoming van de Omgevingsvisie waren betrokken. Temeer daar de visie beoogt richting te geven aan en kaders te stellen voor Westerveld in de komende twee decennia is het dan niet goed te begrijpen dat de termijn van tervisielegging feitelijk maar twee weken beslaat. En dat klemmt temeer daar de Omgevingsvisie een stuk van niet geringe omvang en reikwijdte betreft. Vraag is dan ook of de Raad gezien deze termijnstelling wel prijs stelt op zienswijzen.

Temeer waar de visie als mede toekomstgericht kaderstellend moet worden beschouwd is het ook de vraag of het wel prudent is de termijn waarop zienswijzen kunnen worden ingediend – in afwijking van wat op grond van de Algemene wet bestuursrecht zou mogen worden verwacht – zo kort te houden. Waarom zich bij eventuele toekomstige formele rechterlijke toetsing zo kwetsbaar op te stellen?

Reactie:

Voor beantwoording van deze zienswijze wordt verwezen naar zienswijze 15 onderdeel 11.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

2. Kaders

Bij (herlezing) valt op dat een aantal onderwerpen/aspecten op verschillende plaatsen aandacht in de visie krijgen. Maar daarbij springen twee punten bijzonder in het oog.

- Sommige onderwerpen komen, hoewel in essentie hetzelfde, in onderling niet eenduidige bewoordingen aan de orde. Om een voorbeeldje te geven: op enkele plaatsen wordt ingegaan op het hergebruik van (dan voormalige) agrarische bedrijven (een onderwerp dat bij de komende aanpak van stikstofoverlast wellicht heel actueel kan worden), maar wel in deels uiteenlopende bewoordingen;
- In de Omgevingsvisie staat dat toekomstige plannen, voornemens ook aan deze visie zullen worden getoetst, dat voor meer maatwerk zal worden gekozen. Maar dan rijst de vraag waarom ambities enz. vaak in vrij abstracte bewoordingen zijn gegoten. Maatwerk is een prima

uitgangspunt, maar wat zijn dan de criteria waaraan – en met welk instrumentarium – in de komende 20 jaar zal worden getoetst en gemeten?

Niet alleen de gemeente heeft in een aantal gevallen heldere kaders nodig waaraan kan worden getoetst en gemeten, maar ook de burger en/of ondernemer.

Rechtszekerheid is thans onvoldoende gewaarborgd.

Wellicht speelt een rol dat uit de visie de indruk ontstaat dat de gemeenteraad de eigen rol primair als regievoerder ziet en vooral een kaderstellende rol voor zichzelf ziet als dit op grond van vigerende regelgeving aangewezen is. Maar juist als een gemeenteraad ambities heeft kan ook kaderstelling in belangrijke mate bijdragen aan de realisering van die ambities.

Een voorbeeldje van een vage kaderstelling is de m.e.r.drempelwaarde bij vestiging van bloembollengebied van 50 hectare of meer. Inmiddels worden in Westerveld in toenemende mate terreinen van uiteindelijk 50 ha. of meer gebruikt voor bloembollenteelt. "Concrete doelen of acties of invulling van dit voornemen worden in de Omgevingsvisie niet gegeven." Wat betekent dan in de toekomst zo een kaderstelling in de praktijk? Niets toch?

Reactie:

Wat betreft de eerste bullet het volgende. De passages over hergebruik van agrarische bedrijven zal worden nagelopen en (waar nodig) met elkaar in overstemming worden gebracht.

De tweede bullet gaat over het leveren van maatwerk in relatie tot de gemeentelijke ambities. In algemene zin is het zo dat strakkere kaders minder ruimte laten voor maatwerk. De Omgevingswet gaat uit van een ja-mits benadering en leveren van maatwerk. Om die reden is gekozen voor een vijftal ambities, die nader zijn uitgewerkt in gemeentebrede en gebiedsgerichte keuzes. Die keuzes zijn wat de gemeente betreft helder geformuleerd. De keuzes zijn leidend bij het leveren van maatwerk. Anders geformuleerd: ontwikkelingen moeten bijdragen aan het realiseren van een of meerdere van onze ambities. En wat betreft de m.e.r.-drempelwaarde van 50ha; deze drempelwaarde kan de gemeente niet zelf bepalen, maar is voorgeschreven vanuit het Besluit-m.e.r.. Omdat hier bovendien een concrete oppervlakte wordt genoemd, is geen sprake van een vage kaderstelling.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt waar nodig aangepast op de beschrijving van het hergebruik van agrarische bedrijven.

3. Natuurwaarden

Met recht wordt in de Omgevingsvisie hoog opgegeven over de vele bijzondere natuur in de gemeente. Maar allengs dringt zich de vraag op of die waardering voor de natuur wel helemaal serieus kan worden genomen. Het lijkt of recreatieve en agrarische belangen waarden zijn die steeds prioriteit boven de natuur hebben. Zo worden op veel plaatsen voornemens of mogelijkheden geschetst die veelal afbreuk zouden doen aan de natuurwaarden. Natuur lijkt geen eigenstandige waarde te hebben, maar is in goed Nederlands "een selling point". Toeristisch recreatief medegebruik staat voorop, natuurterreinen moeten meer toegankelijk worden gemaakt, (veelal buiten de wandelpaden gelegen) oorlogsrelicten moeten worden ingezet voor de beleefbaarheid (tussen haakjes: wat dient daaronder te worden verstaan?). Recreatieve voorzieningen mogen uitbreiden "in de randen" van natuurgebied. De beschermde ecologische en natuurwaarden mogen "in hoofdzaak" niet worden aangetast. Enzovoorts. In een bijlage staat te lezen dat de stikstofdepositie in Westerveld "ruim onder de grenswaarde" zit. Dit terwijl uit de beheerplannen van de N-2000-gebieden evident blijkt dat deze terreinen te kampen hebben met een zodanige stikstofdepositie dat belangrijke natuurwaarden langzamerhand onherstelbaar worden aangetast.

Het lijkt welhaast of de gemeente ermee onbekend is dat een groot deel van de Westerveldse natuur een zogenoemde N-2000-status is. En dat de Habitatrictlijn (EU-regelgeving) door de gemeente niet terzijde kan worden geschoven.

Het is niet goed te begrijpen dat expliciet wordt gesteld dat de Omgevingsvisie niet leidt tot significant negatieve aspecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de N-2000-gebieden. Temeer nu zelfs niet wordt gekomen aan een rudiment van een passende beoordeling.

De ambities in de Omgevingsvisie gericht op behoud en versterking van de Westerveldse natuurwaarden zijn nogal mager. Wel wordt gesteld dat de gemeente een rol wil spelen bij het Natuur Netwerk Nederland. Maar waarom dan niet enkele concrete ambities/doelen te formuleren? Bijvoorbeeld kan de gemeente wellicht via een actiever rol omtrent het gemeentelijk grondbezit alsmede hergebruik van vrijkomende agrarische terreinen een positieve rol spelen. En ook een actief gebruik van de mogelijkheden van de Wet voorkeursrecht (een prima initiatief overigens) kan hieraan bijdragen.

Reactie:

Voor de reactie omtrent het belang van de natuur(gebieden) en de stikstofdepositie verwijzen wij naar de beantwoording onder zienswijze 15 onderdeel 4.

Voor de reactie omtrent de passende beoordeling verwijzen wij naar zienswijze 15 onderdeel 3.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

4. Milieu en gezondheid

Op veel plaatsen komen – met recht - milieu en gezondheid aan de orde. Veelal geven de bewoordingen blijk van een positieve intentie. Maar blijft het niet bij schone, onverplichtende, voornemens? En wordt met deze visie niet eerder het tegendeel bereikt?

Zo staat in de visie dat “de (milieu)druk op de woon- en leefomgeving is afgenomen”. Deze stelling wordt niet onderbouwd. Maar dat lijkt ook niet mogelijk, immers “onze agrarische sector (lees: de bollentelers) ” bloeit”.

Het gebruik van gewasbestrijdingsmiddelen en ontwatering (met verdroging van N-2000-gebieden als gevolg) is de afgelopen jaren in Westerveld explosief toegenomen.

In de Omgevingsvisie wordt met recht aandacht geschonken aan een viertal in Europees verband vastgelegde milieubeginselen. Maar is het dan aan de gemeente niet bekend dat in de wetenschappelijke wereld grote zorgen bestaan over de effecten op de gezondheid van (combinaties van) zgn. gewasbestrijdingsmiddelen? En dat er steeds meer onweerlegbare aanwijzingen zijn dat dit meer tot bepaalde ziekten leidt? Hoe verhoudt een en ander zich bijvoorbeeld tot het door de gemeente onderschreven voorzorgsbeginsel?

Het is dan ook een gemiste kans dat in de Omgevingsvisie dit punt (dat overigens ook natuurwaarden onherstelbaar kan aantasten) geen enkele serieuze ambitie (behoudens het deelnemen aan een pilot) bevat, maar slechts wil aansluiten bij landelijke regelgeving. Een lege huls, dat laatste. Immers: landelijke regelgeving biedt de gemeente nu al mogelijkheden zelf op onderdelen beleid te voeren, bijvoorbeeld via bestemmingsplannen. En juist met de nieuwe Omgevingswet wordt beoogd de gemeente meer handvatten te bieden om in bestemmingsplannen niet alleen de ruimtelijke ordening te ordenen, maar ook regels te geven voor de fysieke leefomgeving (m.b.t. milieu en gezondheid, dus). Jammer.

Reactie:

In de Omgevingsvisie staat inderdaad het volgende te lezen: “De (milieu)druk op de woon- en leefomgeving is afgenomen. Onze agrarische sector bloeit”. Dit citaat is afkomstig uit paragraaf ‘ons toekomstbeeld’ (1.3.2.) en is geschreven vanuit het jaar 2040. Het is de ambitie van de gemeente om in het jaar 2040 te kunnen constateren dat onze agrarische sector bloeit en dat tegelijk de milieudruk is afgenomen. In samenwerking met ondernemers, inwoners en verschillende (maatschappelijke) partners willen we dat bereiken.

Wat betreft de beleidskoers op het gebied van de gewasbeschermingsmiddelen heeft reclamant een andere mening dan de gemeente. We kunnen op deze plaats niet anders dan ons standpunt herhalen dat we de landelijke regelgeving volgen. Lopende de gesprekken en onderzoeken op landelijk niveau zullen we geen aanvullende gemeentelijke regels opleggen.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

Zienswijze 28 (22) - particuliere indiener

1. Visie per dorp

1. Waarom is niet voor elk dorp een omschrijving gegeven?

Door dit wel te doen kan meer richting gegeven worden aan de ontwikkeling van de diverse dorpen.

De dorpsvisies zijn hiervan geen vervanging. Dorpsvisies zouden dan namelijk worden opgesteld door dorpsraden. Het begrip dorpsraden heb ik gelezen als dorpsbelangen-> deze raden zijn geen democratische organen, maar kennen leden. Bovendien heb dorpsbelangenorganisaties niet altijd de kennis en kunde en de toegang tot de juiste informatie. Bijvoorbeeld bij het opstellen van verkeersbeleid, lijkt het mij wenselijk om beleid op te stellen op basis van data-analyses/ verkeersgegevens. Ik kan me voorstellen dat de gemeentelijke organisatie hierin faciliteert en daarbij de dorpsbelangenorganisaties vraagt om te participeren bij nieuw verkeersbeleid.

Reactie:

Elk dorp in onze gemeente is uniek. Uniek in ontstaansgeschiedenis, ontwikkeling en karakter. In diverse gemeentelijke beleidsnota's is dat uitvoerig beschreven. We verwijzen bijvoorbeeld naar de Visie op de Openbare Ruimte (BrinQ 2018). In dat document zijn alle dorpen uitvoerig geanalyseerd. Door die verwijzing is het niet nodig eenzelfde beschrijving op te nemen in de Omgevingsvisie. Wel zullen we de Visie op de Openbare Ruimte in de vorm van een aanklikbare link opnemen. In de Omgevingsvisie geven we aan dat we bij alle ontwikkelingen het eigen karakter van de dorpen willen behouden. Juist door daarbij aan te sluiten bij de waarden zoals beschreven in de Visie op de Openbare Ruimte kunnen we maatwerk per dorp leveren.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast.

2. Totaliteit van Westerveld

2. Westerveld in totaliteit

Ik mis het Westerveldse belang. Bijvoorbeeld Dorpsgemeenschap Wapserveen (DGW) vindt sport belangrijk. We vinden het belangrijk dat hiervoor voorzieningen zijn. Toch hebben we niet het plan om een sporthal in Wapserveen te bouwen of een zwembad aan te leggen.

Nu lijkt de omgevingsvisie een optelsom van de verschillende dorpen. Ik mis de schil van de totaliteit van Westerveld.

Reactie:

In hoofdstuk 1 van de Omgevingsvisie beschrijven we de koers voor de gemeente als geheel. We doen dat langs vijf integrale ambities. Een van de die ambities luidt: een leefbaar en inclusief Westerveld. In de uitwerking van die ambitie geven we op de schaal van de gemeente aan hoe we aankijken tegen bijvoorbeeld de voorzieningen. Vanuit die overkoepelende blik willen we gebiedsgericht of per dorp tot maatwerkoplossingen komen. De wensen en behoeften vanuit de dorpen spelen worden meegenomen in de afweging en besluitvorming. Het college is daarmee van mening dat 'de schil van de totaliteit van Westerveld' afdoende in de Omgevingsvisie is opgenomen.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

3. Onvoldoende koers op energietransitie en woningbouw

3. De omgevingsvisie Westerveld is geen antwoord op huidige (landelijke) problemen als:
- De energietransitie
 - Woningbouw

Kan de visie niet worden aangepast met een aantal keuzes op deze punten.

De visie lijkt op deze terreinen vooral voort te zetten wat er nu al is en de visie heeft weinig ambitie op deze punten.

Reactie:

De Omgevingsvisie geeft inderdaad niet het antwoord op de huidige landelijke problemen. Op de schaal van de gemeente zijn deze problemen namelijk niet oplosbaar. Wel wordt in de Omgevingsvisie omschreven hoe we als gemeente tegen deze opgaven aankijken en hoe wij hierin opereren. Een paar voorbeelden:

1. Wat betreft de ontwikkelingen in de energietransitie is de gemeente samen met de provincie, Drentse gemeenten en de waterschappen een Regionale Energiestrategie (RES) aan het opstellen. Hierin wordt beschreven wat de ambitie is van de gemeente Westerveld voor het opwekken van grootschalige hernieuwbare energie en hoe deze ambitie wordt opgewekt in 2030. Ook wordt gewerkt aan een Transitievisie Warmte waarvan de insteek is dat de gemeente op termijn niet meer afhankelijk is van aardgas en aardgasloos kan bouwen en wonen.
2. We werken verder aan de ontwikkeling van Westerveld als prettige woongemeente. We kiezen daarbij niet voor het realiseren van grote aantallen in Vinex-wijken, maar voor dorps wonen in een groene omgeving.
3. Als laatste voorbeeld het stikstofdossier. Landelijke maatregelen zullen effect hebben op onze fysieke leefomgeving. We willen de agrarische sector ondersteunen bij de transitie in de landbouw. Dit doen we door mee te denken bij en ruimte te bieden voor nieuwe verdienmodellen.

Dit alles overziend is er geen sprake van 'voortzetten van wat er als is' en ademt de Omgevingsvisie wel degelijk ambitie.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

Zienswijze 29 (23) - particuliere indiener

In Vledder aan de Kerkhoflaan ligt de (voormalige) gemeentewerf. Een potentiële ontwikkellocatie die m.i. een geschikte locatie is voor een bedrijventerrein. U geeft zelf al aan in de Omgevingsvisie (p9) dat nieuwe ondernemingen worden opgestart en bestaande bedrijven groeien. Bedrijventerreinen in de gemeente Westerveld zijn in trek.

Laten we ook in Vledder de kans benutten om een bedrijventerrein te realiseren en lokale ondernemers te stimuleren zich te vestigen en te groeien in onze eigen gemeente.

In aanvulling op paragraaf 2.8 - dorpskern Vledder, Koers voor Vledder verzoek ik u op te nemen dat de voormalige gemeentewerf aan de Kerkhoflaan te Vledder een potentiële ontwikkellocatie is die geschikt is voor een (klein) bedrijventerrein.

Zienswijze 30 (20) - particuliere indiener

Op pagina 9 van uw ontwerp Omgevingsvisie wordt geschreven: *'We zijn een sterke, economische, recreatieve en agrarische gemeente Er heerst een goed vestigings- en ondernemersklimaat. Er worden volop nieuwe ondernemingen opgestart en bestaande bedrijven groeien. In de afgelopen jaren zijn we samen met ondernemers tot mooie maatwerkoplossingen gekomen. Onze regels zijn flexibel en het is gelukt om (passende) werkgelegenheid te behouden en aan te trekken. Onze bedrijventerreinen zijn in trek. En op locaties van voormalige (agrarische) bedrijven en bedrijfsgebouwen in het landelijke gebied worden succesvol nieuwe bedrijven opgestart, waarbij we bij voormalige agrarische bedrijven ook (bijzondere) woonvormen hebben zien ontstaan. Daarmee hebben we dreigende verpaupering een halt kunnen toeroepen.'*

Opvallend is echter dat in deze omgevingsvisie daarmee wel een aantal keren aandacht wordt gegeven aan bedrijvigheid en bedrijventerreinen in de gemeente Westerveld maar het bij de koersen en kansen niet terug te lezen valt. Ook op pagina 93 wordt aangegeven dat 'uitbreiding van bedrijventerrein Dwingeloo en eventueel Havelte kansrijk is.'

Ik wil verzoeken om bij dorpskern Vledder, paragraaf 2.8 onder Koers voor Vledder op te nemen dat de (voormalige) gemeentewerf aan de Kerkhoflaan te Vledder een kansrijke ontwikkellocatie is, met name als locatie voor toekomstige bedrijvigheid/een klein bedrijventerrein.

Een bedrijventerrein op deze locatie helpt ondernemers uit Vledder e.o. Gemeente kan hier een impuls geven aan lokale bedrijven. Wij dienen onze lokale economie te stimuleren, zodat ondernemers zich hier te vestigen en lokale bedrijven kunnen groeien.

De wens om van de (voormalige) gemeentewerf aan de Kerkhoflaan te Vledder een klein bedrijventerrein te maken leest u overigens ook terug in de Dorpsvisie Vledder 2019-2021 en sluit aan bij de behoefte en wensen van onze lokale ondernemers en inwoners van Vledder.

Reactie:

Voor beantwoording van deze zienswijze wordt verwezen naar zienswijze 3 onderdeel 1.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

Zienswijze 31 (25) - particuliere indiener

De in het Ontwerp Omgevingsvisie genoemde belangrijke kernwaarde “gastvrijheid”, de erkenning van de Koloniën van Weldadigheid door de Unesco en de belangrijke rol van zowel de oorspronkelijke als herbouwde duurzame koloniewoningen in Frederiksoord en Wilhelminaoord maken een unieke propositie voor de gemeente Westerveld mogelijk voor cultuur- en natuurminnende gasten. Wat is er mooier dan gasten vanuit een koloniewoning meerdaags te laten genieten van al het culturele schoon van de Koloniën van Weldadigheid en de prachtige natuur in en rond Westerveld. Hiermee zou een bijdrage kunnen worden geleverd om het huidige tekort aan overnachtingsmogelijkheden binnen dit gebied te verminderen. Tevens wordt hiermee de slogan “Zonder toerist geen bakker of drogist” ondersteund waar de gehele bevolking van Westerveld profiteert.

Echter, binnen de huidige regelgeving is het niet mogelijk om in het bestaande bijgebouw bij de koloniewoningen een kleinschalige overnachtingsmogelijkheid te realiseren waardoor aan de bovengenoemde unieke propositie geen invulling kan worden gegeven.

Wij stellen daarom voor om in hoofdstuk 2.1 Kolonie Maatschappij van Weldadigheid onder Gebied specifieke keuzes de volgende bullet toe te voegen: **“Met inachtneming van de karakteristieke kenmerken van de koloniewoning en haar bijgebouw, en in overleg met de Maatschappij van Weldadigheid, zal er ruimte worden geboden voor een kleinschalige overnachtingsmogelijkheid in het vrijstaande bijgebouw van de koloniewoning.”**

Uiteraard met de kanttekening dat de karakteristieke kenmerken (zoals ligging, oriëntatie, massa en hoofdvorm, detaillering, materiaal en kleurgebruik) niet zullen worden aangetast. Hierbij gaan ons inziens de belangen betreffende het duurzame behoud van cultuurhistorische waarden (herkenbaar en toekomstgericht) en het inzetten op goede recreatieve voorzieningen (bedrijvig en gastvrij) hand in hand.

Tot slot, in onze optiek zou bovenstaande toevoeging aan de Omgevingsvisie recht doen aan de wijze waarop de gemeente stelt te willen (samen)werken met haar inwoners:

- *We bieden ruimte voor ontwikkelingen, maar willen dat onze waarden en kwaliteiten behouden blijven.*
- *We leggen minder op voorhand vast in regels, maar willen in dialoog komen tot maatwerk. Of andersom: we laten waar mogelijk vrij, en reguleren daar waar nodig.*

Reactie:

In de Omgevingsvisie wordt gesteld dat we streven naar een verbetering van het toeristisch recreatieve palet en dat kwaliteit hierbij voorop moet staan. We willen hierin maatwerk leveren, passend bij de waarden en koers van het gebied. Maatwerk betekent ook dat zaken soms moeten worden gereguleerd. Algehele beleidslijn van de gemeente is dat B&B functies zich verenigen met het hoofdgebouw (woning). Binnen het gebied kolonie Maatschappij van Weldadigheid wordt nauw samengewerkt met diverse Erfgoedpartners (Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, Provincie Drenthe, Het Oversticht en Maatschappij van Weldadigheid). Een van de kernkwaliteiten is de eenduidigheid binnen het gebied, ter bescherming en het behoud van de cultuurhistorische waarden aldaar. Een eventuele andere koers op het gebied van B&B zal niet via de Omgevingsvisie lopen, maar via de uitwerking van het Omgevingsplan.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast.

Zienswijze 32 (27) – particuliere indieners (Jeugd Dwingeloo)

1. Het proces

Het proces

Het proces rondom de Omgevingsvisie is voor ons eigenlijk een relatieve black box geweest. Wij hebben niet veel meegekregen van de totstandkoming van deze ontwerp Omgevingsvisie. Wij hebben geen uitnodigingen gezien om mee te denken en er is onzes inziens niet actief genoeg via verschillende kanalen geprobeerd om inwoners (met name jongeren) te betrekken bij de totstandkoming van deze ontwerp Omgevingsvisie. Nu is één van de opstellers van deze zienswijze bekend met het vakgebied en bekend met de manieren waarop je op de hoogte blijft over deze ontwikkelingen. Maar anders hadden wij waarschijnlijk niet eens meegekregen dat deze Omgevingsvisie in ontwerp ter inzage lag en hadden wij de boot gemist.

Wij vragen u dan ook expliciet werk te maken van de manier van communiceren vanuit de gemeente richting de inwoner. De gemeente predikt in het begin van haar Omgevingsvisie over de veranderingen in de maatschappij. Eén van deze veranderingen is de digitalisering. Op dit vlak heeft de gemeente duidelijk nog een slag te slaan. De gemeente Westerveld heeft bijvoorbeeld geen social media-accounts (geen Facebook, geen Instagram, geen LinkedIn). Dit is in deze tijd een gemiste kans, want veel mensen gebruiken hun social media dagelijks en gebruiken dit als nieuwsbron, in plaats van de huis-aan-huis bladen. De huis-aan-huis bladen zijn ouderwets en door te denken dat je je inwoners bereikt via die weg, is niet meer van deze tijd. We begrijpen dat dit een issue is die breder is dan puur de Omgevingsvisie, maar wij willen dat via deze weg toch wel duidelijk maken en onder de aandacht brengen. Het is een gemiste kans om uw inwoners niet via verschillende kanalen te proberen te bereiken en te betrekken, vooral de jongeren.

Gelukkig zien wij in de resultaten van de campagne 'Westerveld Natuurlijk' de aandacht voor de jongeren wel nadrukkelijk terugkomen, bijvoorbeeld bij:

- Economie: 'Meer jongeren woonachtig en werkzaam in Westerveld';
- Economie: 'Meer jeugd in Westerveld'
- Sociaal: 'Levensloopbestendige gemeente door een wooncombinatie van starters en ouderen'
- Sociaal: 'Aantrekkelijke woongemeente voor jong en oud'.

Dit stelt ons gerust. Maar wij hadden erg graag meegedacht in de voorbereidende fase van Omgevingsvisie en vinden het erg jammer dat wij dit hebben gemist.

Reactie:

Feitelijk heeft deze zienswijze geen betrekking op de inhoud van de Omgevingsvisie, maar op het proces en de (algemene) wijze van communiceren door de gemeente. Desalniettemin ziet het college aanleiding om inhoudelijk te reageren.

Wat betreft het doorlopen proces en het betrekken van inwoners deelt het college de zienswijze van de indieners niet. In hoofdstuk 5 is het doorlopen proces (in samengevatte vorm) beschreven. Zo wordt bijvoorbeeld melding gemaakt van ansichtkaarten die op elk adres in de gemeente zijn bezorgd (met daarop ook een oproep actief mee te doen in proces). Ten tijde van de campagne WesterveldNatuurlijk zijn specifieke social-media-accounts in de lucht geweest en zijn meermalen grote advertenties geplaatst in het huis-aan-huis-blad en online. Daarnaast is ieder dorp (zowel overdag als 's avonds) bezocht, zijn evenementen bezocht en hebben dorpenavonden plaatsgevonden (met o.a. een uitnodiging via Dorpsbelangen). Er is afstemming geweest met Welzijn MensenWerk over het betrekken van jongeren en er heeft een scholierendag plaatsgevonden op Stad en Esch. Daarnaast is een digitaal Omgevingsvisiefestival georganiseerd. We zijn dankbaar voor de aanwezigheid van reclamant bij het digitale Omgevingsvisiefestival en de (namens een aantal jongeren) ingediende

zienswijze. In dat opzicht is de boot niet gemist en is het belangrijke geluid van de jongeren gehoord in het proces. Gelukkig geeft u dat zelf ook aan in uw zienswijze. Feit is echter dat reclamanten (ondanks de inspanningen) een deel van de communicatie over het Omgevingsvisie-proces niet hebben meegekregen. We gaan daarom het proces evalueren, waarbij we ook de aangedragen suggesties over digitale communicatie/social-media worden meegenomen.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

2. Woningbouw starters

De visie

U start uw gemeente brede visie met uw beeld van de gemeente Westerveld in 2040. Wat overigens even goed lezen was want het was niet overal even duidelijk dat dit een beeld is voor 2040 en niet constatering van het nu, maar dat ter zijde. 'Mede door het mogelijk maken van vernieuwende en innovatieve woonvormen, blijven jongeren vaker en langer in onze gemeente wonen.' Ja, dit willen we erg graag. Maar dat is op dit moment bijna onmogelijk.

In de gemeentebrede keuzes zien wij tot onze opluchting het belang van jongeren in de gemeente en starters op de woningmarkt goed terugkomen. Zo heeft u het in paragraaf 1.4.3 bij F over 'het bouwen voor een passende woningbouwopgave. Wat die passende woningbouwopgave is, kan per kern verschillen en vraagt nadere uitwerking.' En bij H spreekt u over het voor jongeren mogelijk te maken om in de gemeente te blijven wonen en het daarom inzetten voor woonruimte voor starters.

Dit stemt ons gelukkig en een goede ambitie om als gemeente te hebben. Maar, ook een ambitie waarbij het belangrijk is om duidelijke kaders mee te geven voor de uitwerking en de vinger aan de pols te houden of u uw zelfopgelegde ambitie ook waar kan maken. Een ambitie die vraagt om harde keuzes en, vooral in een tijd als nu waarin we kampen met woningnood en geen betaalbare koop- en huurwoningen voor starters in het dorp Dwingeloo, regie van de gemeente. Hier komen wij later, bij het onderdeel '**Uitvoeringsagenda**', op terug.

Uitvoeringsagenda

In het hoofdstuk 'gebiedsagenda' geeft u aan hoe u uitvoering denkt te geven aan de ambities en doelen die u uzelf heeft gesteld. Op pg. 50 lezen wij bij de kolom 'Woonruimte voor starters' tot onze verbazing dat u dit ziet als iets wat op de middellange termijn opgepakt moet worden en waarin u voor uzelf een rol ziet in de vorm van faciliteren en sturen. Wij zijn het met zowel deze termijn als rol van de overheid niet eens en zullen aangeven waarom.

Termijn

In Nederland is nu sprake van een woningnood. En dat is niet iets wat alleen speelt in het Westen, maar dit heeft ook zijn duidelijke doorwerking in de rest van Nederland. Zo ook in Dwingeloo. Op dit moment zijn er in Dwingeloo al tijden geen starterwoningen (woningen tot 225.000) te koop geweest. Daarnaast zijn er amper particuliere huurwoningen in Dwingeloo en de huurwoningen die er zijn, kennen ellenlange wachtlijsten voor als deze vrijkomen. Op dit moment moet je jezelf rijk rekenen als je als jongere in Dwingeloo als je een huurwoning hebt weten te bemachtigen. De roep om woonruimte voor starters is iets wat dus NU speelt en niet over een middellange termijn van 5 tot 10 jaar. De gemeente moet NU werk maken van betaalbare woonruimte voor al die jongeren die graag willen blijven wonen in Dwingeloo. Het is NU namelijk niet te doen om iets te vinden, waardoor jongeren van nood bij hun ouders of in hun felbegeerde particulieren huurwoning blijven wonen. Jongeren die praktisch opgeleid zijn, jongeren die theoretisch opgeleid zijn, stellen, alleenstaanden.. Allen kampen ze met dezelfde problematiek. Tenzij je geluk hebt en ouders (of andere familieleden) hebt die je wat geld kunnen lenen. Daarom het sterke aandringen om de termijn van dit doel op de korte termijn te zetten, in plaats van de middellange termijn.

Reactie:

De beschrijving van het Toekomstbeeld zal worden nagelopen. Waar nodig zal worden verduidelijkt dat het gaat over het wensbeeld voor 2040. Vervolgens roepen reclamanten op om meer haast te maken het onderwerp 'woonruimte voor starters'. Dit vraagt actie op de korte termijn. Wij onderschrijven deze zienswijze en passen de Omgevingsvisie hierop aan. (Zie ook de beantwoording onder zienswijze 4 onderdeel 7)

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast

3. Actief grondbeleid*Rol van de gemeente*

Dan de rol van de gemeente bij de uitvoering, waarbij de gemeente stelt dat zij faciliteren en sturen. Nee, juist in deze woningcrisis is het van belang dat de gemeente regie voert. Regie voert op de prijzen waarvoor woningen worden aangeboden, regie voert op het type woningen wat wordt aangeboden, etc. We weten dat het juridisch gezien lastig is om te sturen op aan wie de woningen worden verkocht. Maar er zijn zoveel andere manieren om regie te voeren (denk aan type woningen, moment van uitgifte, CPO's, stichtingen/verenigingen/coöperaties die woningen uitgeven). Wij zullen hier in het kader van het uitbreidingsplan Valderse III via een aparte brief ideeën en oplossingen aanrijken.

Schrijnend voorbeeld van wat er kan gebeuren als er onvoldoende regie wordt gevoerd door de gemeente, is de ontwikkeling waaraan de gemeente medewerking heeft verleend op de locatie van manege Vos, aan de Heuvelenweg. Een rijtje met vier eengezinswoningen. Cascowoningen à 400.000 k.k. Wij denken dat hier is gestuurd op de doelgroep starters. Maar met deze prijzen ga je alle

starters uit Dwingeloo totaal voorbij en in de praktijk zullen de woningen waarschijnlijk gekocht worden door mensen van buitenaf. Ja, er worden ook huurwoningen aangeboden in het plan. Maar wij denken dat er zoveel meer uit te halen was voor starters op deze plek, door meer kleine woningen aan te bieden en regie te voeren op prijs. Op deze manier komen deze ontwikkelingen niet ten goede van het dorp en de inwoners ervan, maar alleen ten goede van initiatiefnemers en ontwikkelaars. Vanuit de kant van initiatiefnemers begrijpelijk, vanuit de gemeente niet. En dat is, vooral in deze tijd, een gemiste kans en kan niet langer zo doorgaan.

Reactie:

Naast de ontwikkeling van een Omgevingsvisie is de gemeente ook bezig met de actualisatie van het grondbeleid. De nota Grondbeleid 2015-2019 is op 17 november 2015 vastgesteld. De betreffende periode is inmiddels verstreken. Er is in deze periode veel veranderd in de vastgoedmarkt en in de economische situatie van het land. Tevens is de wetgeving omtrent de Omgevingswet van invloed op het gemeentelijk grondbeleid. Ook heeft de gemeenteraad aangegeven een actiever grondbeleid na te streven (PAW 6 juli 2021). Dit alles gaf de aanleiding om de nota Grondbeleid te actualiseren. Hiermee krijgt de gemeente meer grip op de woningmarkt. Een van de instrumenten waaraan gedacht kan worden zou een doelgroepenverordening zijn. De actualisatie van deze nota loopt separaat aan het traject van de Omgevingsvisie en is op dit moment nog niet vastgesteld. De nota zal op termijn, via de beleidsanalyse, worden geïntegreerd in de Omgevingsvisie.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt niet aangepast

4. Gebiedskompas Dwingeloo

Het gebiedskompas Dwingeloo

Als inwoners van het prachtige Dwingeloo is voor ons verder het gebiedskompas voor Dwingeloo van belang. Allereerst complimenten voor de goede leesbaarheid van deze gebiedskompassen en de beknopte weergave van de koers die u in wilt zetten. Toch ontbreekt er onzes inziens nog wat in deze gebiedskompassen, vooral als dat naast de gemeentebrede ambities en gemeentebrede keuzes wordt gelegd van het eerste gedeelte van de Omgevingsvisie.

In het eerste gedeelte van de Omgevingsvisie noemt u namelijk het belang van het behouden van jeugd in de gemeente en het bieden van betaalbare woonruimte om deze jeugd te behouden. U geeft ook aan dat Dwingeloo een dorp is waar kansen zijn voor uitbreiding. Vervolgens worden de termen 'jeugd', 'jongeren' of 'starters' niet één keer genoemd in het gebiedskompas. Dat is toch zachtst gezegd opmerkelijk te noemen. Concreet zien wij vragen over de volgende punten bij de koers op pg. 32 of hebben wij concrete tekstvoorstellen voor deze punten (waarbij onderstreept tekstvoorstel is):

- *'Op het gebied van woningbouw zien wij kansen in een beperkte uitbreiding van hoge kwaliteit op inbreidingslocaties. Woningbouw op uitbreidingslocaties worden niet op voorhand uitgesloten.'* Deze zin lijkt tegenstrijdig. Beperkte uitbreiding van hoge kwaliteit op inbreidingslocaties? Gaat het nou over inbreiding of uitbreiding?
Daarnaast vragen wij ons af wat bedoeld wordt met 'van hoge kwaliteit'. Het moet niet zo zijn dat dit betekend dat er alleen maar luxe, grote, vrijstaande woningen op inbreidingslocaties gebouwd mogen worden. En het moet ook niet zo zijn dat de hoge

kwaliteit ervoor zorgt dat de woningen te duur worden voor starters. Onzes inziens moet voorkomen worden dat er op inbreidingslocaties geen plek is voor starters/jongeren en moet er expliciet aandacht in dit punt van de koers komen voor starters en jongeren. Wij vragen daarom concreet om het volgende toe te voegen aan deze zin: mits er wordt gebouwd voor de doelgroepen starters/jongeren en ouderen. Waarbij dit geldt voor zowel de inbreidingslocaties als de uitbreidingslocaties.

Daarnaast is de zin 'Woningbouw wordt op voorhand niet uitgesloten' tegenstrijdig met wat in het visie gedeelte van de Omgevingsvisie is gezegd over de mogelijkheden van uitbreiding bij Dwingeloo en niet bij andere dorpen. Dit klinkt te terughoudend door het op deze manier op te schrijven.

- *Vrijkomende bestaande gebouwen kunnen geschikt worden gemaakt voor speciale doelgroepen zoals starters/jongeren, ouderen, aangepast wonen of midden- en kleinbedrijf.* Bij dit deze ambitie misten starters/jongeren compleet en door ons tekstvoorstel zijn ze weer in beeld.

Reactie:

In het eerste deel van de Omgevingsvisie worden de gemeentebrede keuzes beschreven. Het behouden van jongeren in de gemeente en het bieden van een betaalbare woning is een voorbeeld van een dergelijke gemeentebrede keuze. Deze keuze geldt dus ook in de diverse gebiedskompassen, zonder dat dat daarin nog weer expliciet is verwoord.

De opmerking van reclamant over de woorden in- en uitbreiding is terecht. De Omgevingsvisie wordt op dit onderdeel dan ook aangevuld. Kern is dat de gemeente kiest voor inbreiding vóór uitbreiding. De voorgestelde onderstreepte toevoegingen worden overgenomen, met dien verstande dat wij het eerste voorstel als volgt formuleren: mits er *ook* wordt gebouwd voor de doelgroepen starters/jongeren en ouderen.

Conclusie

De Omgevingsvisie wordt **wel** aangepast

Ambtshalve aanpassingen

1. Watertakenplan 2022-2027

De planning voor het nieuwe Watertakenplan 2022-2027 van de gemeente Westerveld is opgeschoven om relevante zaken uit de nog te ontwikkelen van de regionale- en lokale adaptatie strategie mee te kunnen nemen. Het plan is nog in voorbereiding, maar enkele strategische doelen zijn al bekend:

- Door de inzameling, het transport en de behandeling van afvalwater beperken wij de risico's voor de volksgezondheid en het watersysteem.
- Beheren van de afvalwaterketen en het watersysteem tegen zo laag mogelijke (maatschappelijke) kosten.
- Realiseren van een duurzame bedrijfsvoering met een acceptabele belasting voor milieu en omgeving.
- Realiseren van een klimaatbestendig watersysteem en een klimaatbestendige afvalwaterketen. Waar nodig beperken we (grond)wateroverlast en gevolgen van klimaatverandering.

Bij de beantwoording van de zienswijze van WMD is aangegeven dat de teksten in de Omgevingsvisie op enkele onderdelen zal worden verscherpt. Bovenstaande zal hierin tevens worden meegenomen onder de ambities '1.4.4. een gezond en groen Westerveld' en '1.4.5 een herkenbaar en toekomst gericht Westerveld'.

2. Inwonersaantal Dwingeloo

In het gebiedskompas van Dwingeloo staat "Op 1 januari 2021 telde het dorp 4.085 inwoners exclusief omliggende buurtschappen.". Dit moet zijn "Op 31 december 2020 telde het dorp 2.460 inwoners exclusief omliggende buurtschappen".²

3. Leefomgevingsfoto

Aansluitend op de zienswijze van WMD en WDOD wordt voorgesteld om het aspect 'water' toe te voegen als leefomgevingsfoto binnen het thema 'ruimte' (pagina 64 e.v. van de Omgevingsvisie). Om op die manier de te behouden en te beschermen waterwaarden (waterwingebieden, waterbeschermingsgebieden en aanvullende strategische voorraden) van de gemeente beter inzichtelijk te maken. Op deze wijze kan hierop beter worden gemonitord.

4. Waarde landschap

In diverse zienswijzen wordt het Westervelde landschap als een belangrijke waarde onderschreven. We hebben in Westerveld nog relatief veel gave cultuurlandschappen die een hoge waarderingen krijgen van zowel bezoekers, inwoners als ondernemers. Het is belangrijk om deze landschappen te koesteren en te behouden. Deze waardevolle landschappen dragen bij aan een goed woon- en leefklimaat en een goed vestigingsklimaat. Het vergroot daarnaast de aantrekkelijkheid van de gemeente op toeristisch-recreatief vlak. Voorgesteld wordt om 'Landschap' specifiek als 'Unique Selling Point' te benoemen.

² Bron van misverstand is de wijze van registratie in de voormalige gemeente Dwingeloo. Alle inwoners in deze gemeente vielen onder het 'gemeentedeel' Dwingeloo (dus ook de inwoners van Dieverbrug, Leggeloo, Eemster en). Via SAS Visual Analytics is het inwonersaantal van Dwingeloo uitgezocht.